

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΕΓΚΛΕΙΣΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΖΗΤΩ
ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΥΣ

Τίτλος βιβλίου:
ΖΗΤΩ
Διδάσκοντας ενήλικες έγκλειστους

Συγγραφείς:
Βασιλική Κουτζεκλίδου
Εκπαιδευτικός

Αθηνά Μάντζιου
Εκπαιδευτικός

Γιώργος Τράντας
Διευθυντής Δομών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
Σ.Κ. Λάρισας, Δημοσιογράφος

Εικονογράφηση:
Αντώνης Νάτσιος

Καλλιτεχνική επιμέλεια - Σελιδοποίηση:
Σταμάτης Παπαδήμος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
Ανδρέα Παπανδρέου 37, Μαρούσι 151 80
Τηλ.: 2103443575-3188
E-mail: gsvetll@minedu.gov.gr
www.gsvetlly.minedu.gov.gr

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του συγγραφέα κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Βασιλική Κουτζεκλίδου
Αθηνά Μάντζιου
Γιώργος Τράντας

ΖΗΤΩ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΥΣ

Η εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδες δημόσιο αγαθό και βασική συνιστώσα της κοινωνικής συνοχής. Για τον λόγο αυτό, οφείλει να διασφαλίζεται από την Πολιτεία με όρους ισότητας, ποιότητας και παιδαγωγικής συνέπειας για όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικών ή άλλων συνθηκών. Ιδίως στην εκπαίδευση ενηλίκων, ο ρόλος της υπερβαίνει τη στενή μετάδοση γνώσεων και συνδέεται άμεσα με την ενδυνάμωση του ατόμου, την καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής και την ενεργό επανένταξη στο κοινωνικό σύνολο. Σε αυτό το πλαίσιο, η παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης εντός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων - πέρα από την ιδιαίτερη παιδαγωγική της σημασία - συνδέεται άμεσα με την αρχή της διά βίου μάθησης και τον κοινωνικό ρόλο της παιδείας και αποτελεί αναγκαία έκφραση της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής που υλοποιεί το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Ο εκπαιδευτικός οδηγός «ΖΗΤώ» εντάσσεται σε αυτήν τη φιλοσοφία, αποτελώντας ένα παιδαγωγικά συνεκτικό και επιστημονικά τεκμηριωμένο εργαλείο. Ο σχεδιασμός του βασίζεται στις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και της λειτουργικής προσέγγισης της γλώσσας, δίνοντας έμφαση σε αυθεντικά επικοινωνιακά πλαίσια και σε δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευομένων. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται η ενεργός συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία και καλλιεργούνται γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, άμεσα αξιοποιήσιμες στην καθημερινή ζωή.

Η Πολιτεία αναγνωρίζει ότι οι εκπαιδευτικές δομές εντός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος και στηρίζει έμπρακτα κάθε προσπάθεια που συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Η δημιουργία σύγχρονου, σαφώς δομημένου και άμεσα αξιοποιήσιμου παιδαγωγικού υλικού, ενισχύει ουσιαστικά την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής πράξης.

Συγχαίρω θερμά τους συγγραφείς του έργου «ΖΗΤώ», κ. Βασιλική Κουτζεκλίδου, κ. Αθηνά Μάντζιου και κ. Γεώργιο Τράντα, για την ποιότητα του παιδαγωγικού τους έργου και τη συμβολή τους στην ενδυνάμωση των εκπαιδευομένων εντός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων. Παράλληλα, ως Πολιτεία, ευχαριστούμε το σύνολο των εκπαιδευτικών που υπηρετούν με συνέπεια και αφοσίωση σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό εκπαιδευτικό περιβάλλον. Τέλος, αξίζουν συγχαρητήρια σε όλους τους εκπαιδευόμενους οι οποίοι, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, επενδύουν ουσιαστικά στον εαυτό τους μέσω της εκπαίδευσης.

Εύχομαι ο παρών οδηγός να αποτελέσει σημείο αναφοράς και πολύτιμο σύμμαχο στην εκπαιδευτική διαδικασία, υπηρετώντας τον διαχρονικό στόχο της εκπαίδευσης: τη δυνατότητα του ανθρώπου να επαναπροσδιορίζει τη ζωή του μέσω της γνώσης.

Κωνσταντίνος Βλάσης

Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Η Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης υπηρετεί σταθερά το δικαίωμα όλων στη γνώση, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Γι' αυτό και η εκπαίδευση στα Σωφρονιστικά Καταστήματα δεν είναι απλώς θεσμική υποχρέωση, είναι μια συνειδητή επιλογή, που στοχεύει στην επανασύνδεση με τη μάθηση, την κοινωνική συνοχή και τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης.

Το «Ζητώ» γεννήθηκε μέσα από την καθημερινή εκπαιδευτική πράξη στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Λάρισας, έναν χώρο με ιδιαίτερες προκλήσεις αλλά και μεγάλες δυνατότητες. Ο Γιώργος Τράντας, Διευθυντής Δομών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, με πίστη στη μεταμορφωτική δύναμη της μάθησης, σε συνεργασία με τις εθελόντριες εκπαιδευτικούς Βασιλική Κουτζεκλίδου και Αθηνά Μάντζιου, αξιοποίησαν την πολυετή εμπειρία στα προγράμματα ελληνομάθειας που εγκρίθηκαν και υποστηρίχθηκαν από τη Γενική Γραμματεία.

Καρπός αυτής της διαδρομής είναι ο εκπαιδευτικός οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας· ένας ουσιαστικός και ανθρώπινος συνοδοιπόρος, προσαρμοσμένος στις ανάγκες των εκπαιδευομένων, ανθρώπων με διαφορετικές ρίζες και ιστορίες ζωής, που συναντώνται στον κοινό στόχο της μάθησης.

Η Γενική Γραμματεία στηρίζει τα εκπαιδευτικά προγράμματα στα Σωφρονιστικά Καταστήματα, διότι η εκπαίδευση είναι το πιο ισχυρό μέσο αυτοβελτίωσης, προσωπικής ενδυνάμωσης και κοινωνικής επανένταξης. Η έκδοση και δωρεάν διανομή του «Ζητώ» σε όλα τα σχολεία των Σωφρονιστικών Καταστημάτων της χώρας αποτελεί έμπρακτη απόδειξη αυτής της δέσμευσης.

Με βαθιά εκτίμηση, συγχαίρω τους δημιουργούς του έργου και εύχομαι, σε κάθε εκπαιδευόμενο που επιλέγει τη μάθηση ως δρόμο προόδου, η γνώση να γίνει το κλειδί που θα ανοίξει νέους ορίζοντες στη ζωή του.

Όλγα Καφετζοπούλου

Γενική Γραμματέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Η εκπαίδευση έχει τη δύναμη να φωτίζει νέες διαδρομές, ακόμη και εκεί όπου ο ορίζοντας μοιάζει περιορισμένος. Στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας εντός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, η μάθηση γίνεται πράξη ελπίδας, αυτογνωσίας και επανεκκίνησης.

Ο παρών Εκπαιδευτικός Οδηγός στηρίζει τους εκπαιδευόμενους στην ενδυνάμωση των γλωσσικών τους δεξιοτήτων και τους προσφέρει ουσιαστικά εργαλεία για την κατανόηση και τη διαχείριση ζητημάτων της καθημερινής ζωής, της Δικαιοσύνης, της Υγείας και της Εκπαίδευσης. Πάνω απ' όλα, καλλιεργεί τη φωνή, την αυτοπεποίθηση και την πίστη στη δυνατότητα της αλλαγής.

Η εκπαίδευση των κρατουμένων αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και αναπόσπαστο στοιχείο κοινωνικής συνοχής. Δεν αφορά μόνο τη γνώση, αλλά την προετοιμασία για μια ουσιαστική επιστροφή στην κοινωνία, με αξιοπρέπεια και ενεργό ρόλο.

Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», στηρίζει διαχρονικά τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, ενισχύοντας την παροχή ποιοτικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης για όλους.

Η παρούσα έκδοση αποτελεί μια γέφυρα γνώσης και ελπίδας - μια υπενθύμιση ότι η δεύτερη ευκαιρία είναι δικαίωμα και η εκπαίδευση ο δρόμος προς αυτήν.

Άννα Ροκοφύλλου

Προέδρος Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ

Ο οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας είναι αποτέλεσμα πολυετούς εμπειρίας διδασκαλίας προγραμμάτων ελληνομάθειας σε ενήλικες εκπαιδευόμενους που ήταν έγκλειστοι σε κατάστημα κράτησης (φυλακή).

Οι συντάκτες λάβαμε υπόψη ότι οι εκπαιδευόμενοι έχουν τις εξής ιδιαιτερότητες:

- είναι ενήλικες,
- ανήκουν σε ευάλωτες και ευπαθείς κοινωνικά ομάδες,
- βιώνουν τα δεινά του εγκλεισμού,
- διαβιούν υπό καθεστώς ποικίλων περιορισμών,
- σπουδάζουν σε εκπαιδευτικό πλαίσιο με ιδιαιτερότητες,
- οι τάξεις τους έχουν πολυπολιτισμικό χαρακτήρα και
- διαφοροποιούνται ως προς τα κίνητρα εκμάθησης της ελληνικής.

Η εκπαίδευση ενηλίκων είναι μια εκπαιδευτική διεργασία που επεκτείνει χρονικά ή αντικαθιστά την εκπαίδευση, τυπική ή άτυπη, που έχουν λάβει οι εκπαιδευόμενοι σε προηγούμενα στάδια της ζωής τους. Αποτέλεσμα αυτών ήταν να σημειωθούν αλλαγές στις στάσεις ή τη συμπεριφορά τους τόσο ως προς την προσωπική ανάπτυξή τους, όσο και ως προς τη συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των κοινωνικών συνόλων στα οποία μετέχουν. Ο χαρακτηρισμός των εκπαιδευόμενων ως ενηλίκων δεν προσδιορίζεται μόνο με κριτήριο την ηλικία, αλλά και με την κοινωνική ωριμότητα, όπως διαπιστώνεται μέσα από τον αυτοπροσδιορισμό τους και τη γενικότερη συμπεριφορά τους. Η ενηλικιότητα είναι συνυφασμένη με την τάση των ατόμων για αυτοκαθορισμό, χειραφέτηση και ουσιαστικό ρόλο.

Ο εκπαιδευτής που απευθύνεται σε ενήλικες εκπαιδευόμενους

είναι αναγκαίο να γνωρίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, όπως τα κίνητρα και τους στόχους τους, την προϋπαρξη εμπειριών και την αξιοποίησή τους ως πηγές μάθησης καθώς και την αναγνώριση της ικανότητάς τους για αυτο-κατευθυνόμενη μάθηση. Λαμβάνοντας υπόψη ο εκπαιδευτής τους στόχους για τους οποίους προσέρχονται οι εκπαιδευόμενοι¹ στη διαδικασία μπορεί να τους χρησιμοποιήσει για περαιτέρω ενίσχυσή τους. Οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να επιζητούν επαγγελματική ανέλιξη, επιβεβαίωση κοινωνικού ρόλου, προσωπική ανάπτυξη ή κοινωνική αναγνώριση. Σε ότι αφορά τη διαμόρφωση των στόχων, αυτοί διαφέρουν ανάμεσα στους εκπαιδευόμενους. Άλλοι επιδιώκουν μια επιπλέον πιστοποίηση, που μπορεί να τους ανοίξει νέους επαγγελματικούς δρόμους και προοπτικές, άλλοι πάλι αναζητούν γνώσεις που θα τονώσουν την αυτοπεποίθησή τους και θα ενισχύσουν τον ρόλο τους στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον. Απέναντι στα κίνητρα που τροφοδοτούν τη νέα μαθησιακή εμπειρία υπάρχουν εμπόδια που πρέπει να υπερπηδηθούν. Ως κυριότερα αναφέρονται οι παγιωμένες απόψεις για τη μάθηση και τους τρόπους διδασκαλίας, οι προκαταλήψεις, πιθανές αρνητικές εμπειρίες που οδήγησαν στη σχολική διαρροή, αλλά και γενικότεροι μηχανισμοί άμυνας και παραίτησης. Ο εκπαιδευτής οφείλει επίσης να λάβει υπόψη του την ανάγκη των εκπαιδευόμενων για ενεργητική συμμετοχή, όχι μόνο στη μαθησιακή διαδικασία, αλλά και στη διαμόρφωση καταστάσεων που τους αφορούν.

Ο εκπαιδευτής ενηλίκων υποχρεούται πριν τη σύνταξη του μαθησιακού συμβολαίου να γνωρίζει τις προθέσεις των ενηλίκων εκπαιδευόμενων, την επιθυμία τους για αυτοδέσμευση και ενεργή συμμετοχή και τις ουσιαστικές ανάγκες τους. Οι τελευταίες θα αναδειχθούν μέσα από τη διερεύνηση όχι μόνο των γνωστικών, αλλά και των προσωπικών και κοινωνικών δυνατοτήτων και

προσδοκιών. Η διαδικασία προϋποθέτει ατομικές συνεντεύξεις, συλλογικές συζητήσεις καθώς και χρήση διαγνωστικών εργαλείων. Οι διαπιστώσεις αυτές στην πορεία του προγράμματος μπορούν να επανεξεταστούν, να αξιολογηθούν ή και να αναθεωρηθούν, ώστε να καλυφθούν νέες ανάγκες και να διατηρηθεί ενεργό το ενδιαφέρον από την πλευρά των εκπαιδευόμενων.

Κατά τον σχεδιασμό του συγκεκριμένου εγχειριδίου συνυπολογίστηκε ότι οι έγκλειστοι εκπαιδευόμενοι δεν έχουν μόνο τα χαρακτηριστικά του ενήλικα, αλλά ανήκουν και σε πολλές από τις κατηγορίες που τους εντάσσουν στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Με τον όρο ευάλωτες, ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (ΕΚΟ) ή ομάδες υψηλού κινδύνου, αναφερόμαστε σε όσους έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και στερούνται δικαιωμάτων και παροχών που θα τους πρόσφεραν ποιοτική διαβίωση. Οι περισσότεροι κρατούμενοι είναι άνεργοι με περιορισμούς στην επιλογή εκπαιδευτικών δομών και ιατρικής περίθαλψης, ενώ έχουν βιώσει τον κοινωνικό αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση, όταν πρόκειται για περιπτώσεις εγκληματικής υποτροπής. Αρκετοί από αυτούς είναι μετανάστες, πρόσφυγες, Ρομά, μέλη θρησκευτικών μειονοτήτων, μέλη μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα με σεξουαλικές ιδιαιτερότητες, θύματα βίας, ηλικιωμένοι, τοξικοεξαρτημένοι, ανάπηροι, ψυχικά και σωματικά ασθενείς ή και άποροι. Κουβαλούν συχνά το «στίγμα» της αποτυχίας, χρησιμοποιούν κώδικες επικοινωνίας περιθωριακών ομάδων και είναι αποδέκτες του κοινωνικού ρατσισμού. Αποτέλεσμα αυτών είναι να αισθάνονται χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση. Το «φορτίο» που φέρουν είναι ψυχολογικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό και φυσικά οικονομικό.

Ο εκπαιδευτής ενηλίκων ΕΚΟ αναλαμβάνει έναν πιο περίπλοκο ρόλο από αυτόν στην περίπτωση των γενικών ομάδων πληθυσμού. Καλείται, αφού αναγνωρίσει τις δικές του προκαταλήψεις και τους εγκλωβισμούς του, να αναλάβει σε μεγαλύτερο βαθμό ρόλο εμπυχωτή και διευκολυντή της διεργασίας της μάθησης με ενσυναίσθηση. Δεν πρέπει να λησμονείται ότι στις εκπαιδευτικές ομάδες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν προκειμένου

¹Το αρσενικό γένος στον προσδιορισμό των εκπαιδευόμενων δεν έχει χαρακτηριστικά φύλου. Συμπεριλαμβάνει άνδρες και γυναίκες. Παραλείπονται οι διπλές καταλήξεις για λόγους ευκολίας στην ανάγνωση.

να εξελιχθούν και να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες. Ο εκπαιδευτής τους οφείλει να ενισχύσει τις εμπειρίες και τις πληροφορίες του για το διαφορετικό, να συνειδητοποιήσει τις αιτίες που καθορίζουν τις στάσεις και προσδοκίες του και να διαχειριστεί τη θέση που κατέχει. Καλείται να παρακολουθεί προσεκτικά, να ακροάται ενεργητικά, να ενθαρρύνει, να αποδέχεται και να συναισθάνεται. Συχνά θα αισθανθεί την ανάγκη να ανακουφίσει τους εκπαιδευόμενους του από τα συμπτώματα του αποκλεισμού που βιώνουν ή και να τους παραπέμψει σε ειδικό θεραπευτή. Στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να προσέξει να μην υπερβεί τα όρια του ρόλου του, ώστε να μην εισβάλλει στο ατομικό θεραπευτικό αίτημα κάποιου εκπαιδευόμενου. Αν το πράξει, κινδυνεύει η εκπαιδευτική ομάδα να χάσει τον στόχο της.

Ένα ξεχωριστό χαρακτηριστικό των κρατούμενων ενηλίκων, στους οποίους καλούμαστε να διδάξουμε την ελληνική γλώσσα, είναι ότι διαβιούν σε περιβάλλον εγκλεισμού. Η φυλακή είναι περιβάλλον αποχωρισμού (ανάμεσα σε μέλη οικογένειας, συντρόφους και φίλους), αλλά και διαχωρισμού (φυλής, φαντασίας, συμμορίας, θρησκείας). Αποτελεί χώρο παραβίασης πολλών δικαιωμάτων του ανθρώπου, επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια καθώς και δείκτη του πολιτισμού μιας χώρας. Ιδιαίτερα, τα καταστήματα κράτησης κλειστού τύπου² απαιτούν πολλούς περιορισμούς στην κίνηση και ωρολόγιο πρόγραμμα που ακολουθείται με έναν δογματισμό και εξελίσσεται σε ρουτίνα, αποκλείοντας κάθε δυνατότητα ελέγχου και αυτενέργειας. Ο έγκλειστος στερείται την ελευθερία του, υλικά αγαθά και υπηρεσίες, σεξουαλικές σχέσεις και την ασφάλειά του. Αυτά έχουν ως συνέπεια υψηλά ποσοστά ψυχικής και φυσικής ασθένειας, μεγάλο άγχος και ανασφάλεια. Επιπλέον, ο «νεκρός χρόνος» διαβίωσης, η διακοπή ουσιαστικής επικοινωνίας με το οικογενειακό και εξωτερικό κοινωνικό περιβάλλον και ο ιδρυματισμός, δυσχε-

² Ενώ Καταστήματα κράτησης ανοιχτού τύπου θεωρούνται οι αγροτικές φυλακές καθώς και άλλες δομές εγκλεισμού.

ραίνουν τη διεργασία προσαρμογής στις συνθήκες κράτησης.

Ειδικότερα, οι έγκλειστοι εκπαιδευόμενοι έχουν αδυναμία πρόσβασης σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης που επιθυμούν. Σε πολλά καταστήματα κράτησης λειτουργούν εκπαιδευτικές μονάδες που πραγματοποιούν εκπαιδευτικό έργο σε όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους και όχι προγράμματα εκπαίδευσης, όπως συμβαίνει στις περισσότερες φυλακές της δυτικής Ευρώπης. Ωστόσο, αυτές αφορούν κυρίως γυμνασιακές μονάδες εκπαίδευσης, που δεν είναι δυνατόν να προσφέρουν μάθηση σε όσους κρατούμενους την επιζητούν λόγω χωροταξικών και άλλων περιορισμών. Στα περισσότερα καταστήματα κράτησης λειτουργούν κυρίως δομές εκπαίδευσης ενηλίκων (ΣΔΕ, ΙΕΚ) και προγράμματα δια ζώσης ή εκπαίδευσης από απόσταση³. Σε ελάχιστα καταστήματα κράτησης συνυπάρχουν δομές τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης⁴.

Ως κίνητρα για τη φοίτηση των κρατούμενων θεωρούνται:

- Ο ευεργετικός υπολογισμός. Η φοίτηση σε αναγνωρισμένες δομές θεωρείται ημέρα εργασίας⁵.
- Η αξιοποίηση του «νεκρού χρόνου». Πολλοί έγκλειστοι δεν αντέχουν τη ρουτίνα της φυλακής και επιθυμούν απόδραση από την οδυνηρή καθημερινότητα.

³ Τα καταστήματα κράτησης κλειστού τύπου διακρίνονται σε νέων και ενηλίκων. Αν και σωφρονιστικά αντιμετωπίζονται διαφορετικά, παιδαγωγικά θα ήταν καλό να θεωρούνται με ενιαίο τρόπο δεδομένου ότι και στα καταστήματα κράτησης νέων διαβιούν και φοιτούν άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών. Ωστόσο, στα καταστήματα κράτησης νέων λειτουργούν παραρτήματα μονάδων τυπικής εκπαίδευσης (δημοτικά, γυμνάσια και λύκεια), ενώ στα υπόλοιπα ενηλίκων άνω των 21 ετών λειτουργούν εκπαιδευτικές δομές μη τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων. Συχνά στις δεύτερες παρατηρείται η λειτουργία δομών τυπικής (π.χ. δημοτικά) και μη τυπικής εκπαίδευσης (σχολεία δεύτερης ευκαιρίας).

⁴ Επίσης, υπάρχουν περιπτώσεις αυτοδιδασκαλίας (ο θεσμός των «κατ' ιδίαν διδαχθέντων») καθώς και φοιτητών που φοιτούν στη φυλακή από απόσταση.

⁵ Όσοι φοιτούν σε δομές εκπαίδευσης διάρκειας αντίστοιχης των «εξωτερικών» μονάδων εκπαίδευσης «αμείβονται» κάθε μήνα με ευεργετικά ημερομίσθια που οι έγκλειστοι αποκαλούν «μεροκάματα» (κάθε σχολική ημέρα είναι μια επιπλέον ημέρα έκτισης ποινής). Όσοι συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα περιορισμένης διάρκειας «αμείβονται» με το τέλος της ολοκλήρωσής τους.

- Η επικοινωνία. Οι εκπαιδευόμενοι σε δομές εντός των φυλακών έχουν τη δυνατότητα έκφρασης των απόψεων και ιδεών τους και διαλόγου με τους εκπαιδευτές και τους συνεκπαιδευόμενους.

Ακόμη, σημαντικά κίνητρα θεωρούν τη λήψη νέων ερεθισμάτων, την απόκτηση εφοδίων για την κοινωνική επανένταξή τους, την προσωπική ανάπτυξη και την καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων.

Ως εμπόδια στην άσκηση του εκπαιδευτικού έργου θεωρούνται:

- Οι αρνητικές εμπειρίες που μεταφέρουν οι εκπαιδευόμενοι από τον χώρο του σχολείου στα ανήλικα χρόνια τους. Οι περισσότεροι από αυτούς διέκοψαν τη φοίτηση ύστερα από εμπλοκή σε παραβατικές συμπεριφορές.

- Σημαντικές μορφωτικές και επαγγελματικές ελλείψεις.

- Δυσκολίες ένταξης στην ομάδα.

- Έλλειψη συνέπειας και δέσμευσης στην παρακολούθηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.

- Δυσκολίες στον καθορισμό των στόχων και στην επίλυση προβλημάτων.

- Οι περιορισμοί στο ωράριο, που ακολουθούν το πρόγραμμα λειτουργίας της φυλακής.

- Η απαγόρευση στη χρήση διαδικτύου και ατομικών ηλεκτρονικών υπολογιστών, που θα διευκόλυνε εξαιρετικά τη μαθησιακή διαδικασία.

Επιπλέον, εξαιτίας της χαμηλής αυτοεκτίμησης και της έλλειψης αυτοπεποίθησης δυσκολεύονται στην επικοινωνία, τη διατύπωση των απόψεών τους και στη δημιουργία ουσιαστικής σχέσης με τον εκπαιδευτή. Ακόμη, πολλές προσωρινές (για δικονομικούς ή άλλους λόγους) ή μόνιμες (πειθαρχικές) μετακινήσεις τους⁶ δυσχεραίνουν περισσότερο την ομαλή διεξαγωγή της μαθησιακής διαδικασίας.

⁶ Οι κρατούμενοι μπορεί να μετακινηθούν με τη συναίνεσή τους προσωρινά για ιατρικές εξετάσεις, νοσηλεία, δικαστήρια ή σε αγροτικές φυλακές. Μετακινούνται χωρίς τη θέλησή τους σε άλλες φυλακές για λόγους ασφάλειας ή χωροταξικής τοποθέτησης.

Σε ότι αφορά τον εκπαιδευτή, αυτός στα μάτια του κρατούμενου – εκπαιδευόμενου κινείται ανάμεσα σε δύο κόσμους. Άλλοτε θα «κρατηθεί» από αυτόν θεωρώντας τον περίπου «συγκρατούμενο», θα του προσφέρει και θα του ζητήσει στήριξη και άλλοτε θα δοκιμάσει τις αντοχές του και θα συγκρουστεί μαζί του αντιμετωπίζοντάς τον ως μέρος της «κοινωνίας⁷». Σε κάθε περίπτωση, η αυτογνωσία, η ενσυναίσθηση, το ειλικρινές ενδιαφέρον είναι αναγκαία χαρακτηριστικά του εκπαιδευτή ενηλίκων έγκλειστων εκπαιδευόμενων. Ο εκπαιδευτής πρέπει να στοχεύει στην ενδυνάμωση των εκπαιδευόμενων του. Πρόκειται για μια διαδικασία, που ο κρατούμενος αποκτά τις γνώσεις και τις δεξιότητες για τη διαχείριση θεμάτων που τον απασχολούν και που σχετίζονται με την κατάσταση του εγκλεισμού και της κοινωνικής επανένταξής του.

Ιδιαίτερα, σε ότι αφορά στη διδασκαλία της ελληνικής, ως πλέον της μητρικής γλώσσας, αυτή διδάσκεται περιορισμένα και με διαφορετικούς τρόπους, ωράρια και μεθόδους. Σε δομές κράτησης ανηλίκων και νέων λειτουργούν δημοτικά σχολεία, όπως και σε ελάχιστα καταστήματα κράτησης ενηλίκων. Σε άλλες περιπτώσεις πραγματοποιούνται προγράμματα διδασκαλίας σε συνεργασία με «εξωτερικές» δομές και φορείς⁸. Στα περισσότερα καταστήματα δεν λειτουργούν προγράμματα ή δομές εκμάθησης ελληνικής σύμφωνα με τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, ώστε να υπάρχει συνέχεια με τα λειτουργούντα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων να παρακολουθήσουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας είναι αυξημένες τα τελευταία χρόνια λόγω της ανάλογης αύξησης του αριθμού αλλοδαπών – αλλόγλωσσων έγκλειστων καθώς και αναλφάβητων Ρομά.

⁷ Οι έγκλειστοι αποκαλούν «κοινωνία» μόνο τον εκτός της φυλακής πληθυσμό. Γι' αυτό και εύχονται σε αυτόν που πρόκειται να αποφυλακιστεί «καλή κοινωνία».

⁸ Πρόκειται για χαρακτηριστική περίπτωση που δομές τυπικής εκπαίδευσης με χαρακτηριστικά εκπαίδευσης ανηλίκων (δημοτικά σχολεία) προηγούνται εκπαιδευτικών δομών μη τυπικής με απαιτήσεις εκπαίδευσης ενηλίκων (σχολεία δεύτερης ευκαιρίας).

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό της εκπαίδευσης σε καταστήματα κράτησης είναι ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας των ομάδων των εκπαιδευόμενων, ιδιαίτερα αυτών που παρακολουθούν μαθήματα ελληνικής γλώσσας. Οι περισσότεροι που τα επιζητούν είναι, όπως προαναφέρθηκε, πρόσφυγες και μετανάστες από διάφορες χώρες της Ευρώπης και της Ασίας. Σε αυτό το μαθησιακό περιβάλλον εμφανίζονται αμοιβαίες επιδράσεις που ασκούνται στο πλαίσιο της κοινωνικής πραγματικότητας. Κατά την αλληλεπίδραση αυτή, που προϋποθέτει την χρήση της επικοινωνίας, οι εκπαιδευόμενοι βρίσκονται σε μια σχέση όπου προσλαμβάνουν από τους συνομιλητές τους ερεθίσματα και αντιδρούν σε αυτά. Η παρουσία μιας πολυγλωσσικής τάξης λειτουργεί συχνά ως κίνητρο για αναζήτηση μιας κοινής γλώσσας επικοινωνίας μεταξύ τους.

Από την άλλη, το γεγονός ότι σε αυτό το πολυπολιτισμικό περιβάλλον υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα και αντίστοιχα επιδόσεις, επηρεάζει τους μαθητές που μιλούν λιγότερο τη νέα γλώσσα, με αποτέλεσμα να στρέφονται στην ασφάλεια των σχέσεων με τους ομοεθνείς τους. Επίσης, συχνά αναφέρονται ζητήματα ρατσισμού και αποκλεισμού λόγω προκαταλήψεων⁹ που μεταφέρουν από το περιβάλλον τους οι συμμετέχοντες εκπαιδευόμενοι. Έρευνες έχουν δείξει ότι οι προκαταλήψεις, ο ρατσισμός και οι διακρίσεις εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρά προβλήματα και στις μικρές κοινωνίες των έγκλειστων, ορισμένοι από τους οποίους έρχονται στο σχολείο με αρνητικές στάσεις για τους συμμαθητές τους από άλλες εθνοπολιτισμικές ομάδες.

Τα παραπάνω καθιστούν τον ρόλο του εκπαιδευτικού καθοριστικό στη διαμόρφωση των κατάλληλων προϋποθέσεων για σχολική επιτυχία και στη μαθησιακή διαδικασία των εκπαιδευόμενων. Η προσωπική επικοινωνία τόσο μεταξύ εκπαιδευτή και

εκπαιδευόμενων, αλλά και μεταξύ τους είναι αναγκαία, ώστε να υπάρχει αλληλοκατανόηση και αναγνώριση της ισότητας μέσα από τη διαφορετικότητα. Ο εκπαιδευτικός καλείται να αυτενεργήσει για να συνδυάσει τη μάθηση με την ένταξη των αλλοδαπών μαθητών και την ικανοποίηση των γενικότερων αναγκών τους. Παράλληλα, οφείλει να μεριμνά για τον περιορισμό των εθνικών εντάσεων και την αρμονική συνύπαρξη, ακολουθώντας πρακτικές άρσης στερεοτύπων, διαπολιτισμικής επικοινωνίας και ισότιμης συμμετοχής στα σχολικά δρώμενα. Ακόμη, πρέπει να διαθέτει την ικανότητα να αντιλαμβάνεται γρήγορα τις κοινωνικές εντάσεις που δημιουργούνται στην τάξη και να κατέχει την κατάλληλη διδακτική τεχνογνωσία, ώστε η δομή να είναι θεσμός επίλυσης προβλημάτων. Οφείλει να λειτουργεί χωρίς προκαταλήψεις και επιφυλάξεις με στόχο να ενισχύσει τις ικανότητες και τις κλίσεις των μαθητών του.

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στον χώρο της φυλακής πρέπει να χαρακτηρίζονται από προσεκτική προετοιμασία, σχεδιασμό, οργάνωση, σαφή προσδιορισμό των διδακτικών στόχων και ανάλυση των παιδαγωγικών προϋποθέσεων της μαθησιακής διαδικασίας σύμφωνα με τη θεωρία της αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας. Το συναίσθημα, η συνεργασία και η κοινωνική συμμετοχή έχουν σημαντική επίδραση στην αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού έχει ως στόχο την ενεργοποίηση του εκπαιδευτή, ώστε να είναι έτοιμος να βοηθήσει τον διδασκόμενο να μάθει πώς να μαθαίνει σωστά.

Είναι γνωστό ότι η εκπαίδευση βοηθά στη βελτίωση των γνωστικών δεξιοτήτων των φοιτούντων σε περιβάλλον εγκλεισμού. Ως γνωστικές δεξιότητες νοούνται η γραφή, η ανάγνωση, η ομιλία και η ακρόαση. Είναι γνωστό ότι η πλειοψηφία των κρατούμενων είναι λειτουργικά ή οργανικά αναλφάβητοι. Κατά συνέπεια, υστερούν στις δεξιότητες της ανάγνωσης και γραφής. Αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από αυτούς που σχεδιάζουν και υλοποιούν προγράμματα εκπαίδευσης. Βελτιωμένες γνωστικές δεξιότητες μπορεί να βοηθήσουν τους παραβάτες στην αυτοβελτίωση, αλλά και στη βελτίωση της καθημερινής επικοινωνίας

⁹ Εθνικές, φυλετικές και θρησκευτικές αντιπαραθέσεις μπορούν να εξελιχθούν τροχόπεδη στη μαθησιακή διαδικασία, αν δεν γίνει σωστή και έγκαιρη διαχείρισή τους από τον εκπαιδευτή.

ας τους. Ακόμη, είναι δυνατόν να βοηθήσουν στην αναζήτηση και εύρεση απασχόλησης μετά την απελευθέρωσή τους. Οι εκπαιδευτές έχουν την ευκαιρία αυτούς τους εκπαιδευόμενους να τους «μεταμορφώσουν» μεταδίδοντάς τους δεξιότητες κριτικής σκέψης, ενθαρρύνοντας τον διάλογο και μαθαίνοντας τους πώς να μαθαίνουν. Ενισχύοντας τις πνευματικές, γνωστικές και δεξιότητες ζωής των εκπαιδευόμενων με παραβατική συμπεριφορά μειώνουν τα «φυσικά» εμπόδια στην επιτυχή επανένταξή τους.

Η «ΛΟΓΙΚΗ» ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Η τρέχουσα μελέτη υιοθέτησε σχεδιασμό μικτών μεθόδων έρευνας. Επιλέχθηκε η συγκλίνουσα σχεδίαση, διότι μπορεί να βοηθήσει στην απόκτηση αξιόπιστων ευρημάτων σχετικά με το μετασχηματιστικό αποτέλεσμα της εκπαίδευσης σε καταστάματα κράτησης. Τα μετασχηματιστικά αποτελέσματα αυτής της εκπαίδευσης είναι καθοριστικής σημασίας στη διαδικασία κοινωνικής επανένταξης των έγκλειστων.

Σχεδιάζοντας το υλικό που ακολουθεί θεωρήσαμε σημαντική την αλληλεπίδραση διδασκόμενου – διδάσκοντα που καθιστά την εκπαιδευτική διαδικασία αποτελεσματική και ενισχύει τη μετασχηματίζουσα μάθηση.

Διακρίναμε τρεις μορφές αλληλεπίδρασης:

α) Εκπαιδευόμενου – Περιεχομένου, με τη δημιουργία συνθηκών αλληλεπίδρασης του μαθητή με το υλικό αυτομάθησης.

β) Εκπαιδευόμενου – Διδάσκοντα. Θεωρείται αναγκαία από τον διδάσκοντα και επιθυμητή από τον εκπαιδευόμενο, καθώς διασφαλίζει κίνητρο και διάδραση μεταξύ διδασκόμενου και διδάσκοντα.

γ) Εκπαιδευόμενου – Εκπαιδευόμενου, με την ανταλλαγή πληροφοριών και ιδεών μέσω διαλόγου, που ενθαρρύνεται από τη δομή του εκπαιδευτικού υλικού.

Ο σχεδιασμός βασίστηκε στη θεωρία της αυτόνομης μάθησης,

σύμφωνα με την οποία η μαθησιακή διαδικασία στηρίζεται στη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού που ακολουθεί τις ανάγκες του εκπαιδευόμενου με την καθοδήγηση του διδάσκοντα. Η καινοτομία του εκπαιδευτικού υλικού έγκειται στο ότι παρουσιάζει την πληροφορία με τρόπο ενεργούς εμπλοκής των μαθητευόμενων στη μαθησιακή διεργασία.

Η οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού καθώς και η χρήση των μέσων επιλέχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη βασικές παιδαγωγικές αρχές, αναφορικά με τον τρόπο που πρέπει να παρουσιάζεται το μαθησιακό περιεχόμενο. Ακολουθήθηκε η βασική αρχή ότι ο εκπαιδευτής οφείλει να παρακινήσει και να διευκολύνει τους εκπαιδευόμενους στη μελέτη τους, ενισχύοντας τον καθοδηγούμενο διάλογο που συμβάλλει στην ενεργητική πορεία μάθησης.

Βασική επιδίωξη υπήρξε ο «διαλογικός και επικοινωνιακός» χαρακτήρας του περιεχομένου. Πιο συγκεκριμένα, οι αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού μας υλικού είναι:

1. Απλή και κατανοητή παρουσίαση του γνωστικού αντικειμένου μέσα από ευανάγνωστη γραφή, όσο το δυνατό αντιληπτό ελληνικό λεξιλόγιο και μέτρια πυκνότητα των πληροφοριακών δεδομένων.

2. Ρητές και αιτιολογημένες συμβουλές και προτροπές ως προς τη διαχείριση και ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού και υπόδειξη των σημείων στα οποία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση.

3. Παρώθηση για ανταλλαγή απόψεων, ερωτήσεων και κρίσεων σε σχέση με το περιεχόμενο (διαδραστικότητα).

4. Επιδίωξη συναισθηματικής εμπλοκής του εκπαιδευόμενου, ώστε να αναπτύξει προσωπικό ενδιαφέρον για το θέμα και για τα ερωτήματα που σχετίζονται με αυτό.

5. Παρουσίαση του υλικού με προσιτό τρόπο μέσα από τη χρήση προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών.

6. Οριοθέτηση των αλλαγών των θεμάτων χρησιμοποιώντας σαφείς αναφορές και τυπογραφικά μέσα. Στην περίπτωση των διαλόγων δίνεται η δυνατότητα μέσα από παιχνίδια ρόλων εναλλαγής των συμμετεχόντων (αναγνωσιμότητα).

Εκτός από τη μετάδοση πληροφορίας, το εκπαιδευτικό υλι-

κό εμπλουτίστηκε με μια σειρά από δραστηριότητες που στόχο έχουν να κάνουν πιο βιωματική και δημιουργική τη μελέτη και να βοηθήσουν τον εκπαιδευόμενο να επεξεργαστεί δεδομένα. Έχουν τη μορφή εργασιών, ασκήσεων, πρακτικής εξάσκησης και ανατροφοδότησης. Οι δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης αποτέλεσαν ένα σημαντικό σημείο στον σχεδιασμό του υλικού.

Καθοριστικής σημασίας για την κατανόηση της ιδιαιτερότητας της οργάνωσης του μαθησιακού περιεχομένου είναι και η έννοια της «συνάφειας». Κάθε διδασκόμενος μαθαίνει καλύτερα, όταν έχει τη δυνατότητα να επεξεργαστεί τις πληροφορίες που αναγνωρίζει κατά τη μελέτη. Αυτό σημαίνει ότι το περιεχόμενο δημιουργήθηκε με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρουσιάζεται η αλληλουχία πληροφοριών, αλλά και να διευκολύνεται ο εκπαιδευόμενος ώστε να συσχετίζει τις εμπειρίες και τις γνώσεις του με τις πληροφορίες που απόκτησε.

Πέραν των παραπάνω, η ιδιαιτερότητα του εγχειριδίου που κρατάτε στα χέρια σας είναι ότι βασίστηκε στις ανάγκες καθημερινής επικοινωνίας του έγκλειστου με εσωτερικές και εξωτερικές δομές διοίκησης και θεσμικά όργανα. Έτσι εξηγείται και ο τίτλος του βιβλίου: Ζητώ. Οι αιτήσεις, οι διάλογοι και γενικά η γραπτή και προφορική επικοινωνία αναφέρονται σε πραγματικές καταστάσεις και υποδείχθηκαν από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους που συνεργάστηκαν στην παραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού. Διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια της πολύμηνης συνεργασίας ότι η ενασχόληση με τις καθημερινές ανάγκες των έγκλειστων παρέχει επιπλέον κίνητρα εκμάθησης της «νέας» γλώσσας.

Στην αρχή επιλέχτηκαν για παρουσίαση και επεξεργασία τα τρία βασικά έντυπα που χρησιμοποιούνται συχνότερα και θεωρήθηκαν από τους έγκλειστους ως τα πιο αναγκαία, αλλά και ως πρότυπα για τη γραπτή επικοινωνία τους με τους φορείς.

Ακολουθως, το εγχειρίδιο χωρίστηκε στις εξής ενότητες:

1.	Κοινωνική Υπηρεσία
2.	Γραμματεία
3.	Οικονομική Υπηρεσία
4.	Θεσμικά Όργανα
5.	Υπηρεσίες Δικαιοσύνης
6.	Υπηρεσίες Υγείας
7.	Εκπαίδευση

Η διάκριση των ενοτήτων ακολούθησε τον διαχωρισμό των δομών και υπηρεσιών εντός των καταστημάτων κράτησης που είναι αποδέκτες διαφορετικών αιτημάτων από τους κρατούμενους εκπαιδευόμενους.

Η κάθε ενότητα έχει διακριτά μέρη:

- Αρχικά, δίνονται εκείνες οι πληροφορίες που κρίθηκαν αναγκαίες για την κατανόηση του περιεχομένου της ενότητας.

- Ακολουθως, παρουσιάζεται το σύνολο των αιτήσεων που αφορούν την κάθε ενότητα και από τις οποίες θα αντλήσει παραδείγματα ο εκπαιδευτής. Στόχος μετά το πέρας της διδασκαλίας είναι οι μαθητές να μπορούν να ανταποκριθούν επιτυχώς στη συμπλήρωσή τους.

- Στο τρίτο μέρος οι διδάσκοντες συζητούν τις εμπειρίες των εκπαιδευόμενων με στόχους την καλλιέργεια του προφορικού λόγου, την ανάπτυξη της επικοινωνίας μεταξύ των μελών της ομάδας και το μοίρασμα βιωματικών εμπειριών που θα ενισχύσουν την αξία της ενότητας.

- Στη συνέχεια, δίνεται ένα πρότυπο αίτησης από την ενότητα προς σύνταξη και ανάπτυξη.

- Σε επόμενο στάδιο «παρατηρούμε και σχολιάζουμε». Στόχος είναι η επεξεργασία λέξεων – νοημάτων και μορφοσυντακτικών φαινομένων.

- Ακολουθούν οι δραστηριότητες, οι οποίες καλλιεργούν γνωστικές και επικοινωνιακές δεξιότητες των συμμετεχόντων. Στις

περισσότερες δραστηριότητες ενθαρρύνεται η αυτενέργεια του εκπαιδευόμενου, ενώ σε άλλες δίνονται οδηγίες που θα τους βοηθήσουν σε τυχόν δυσκολίες.

■ Οι διάλογοι που περιλαμβάνονται σε κάθε ενότητα βοηθούν τους εκπαιδευόμενους μέσα από παιχνίδι ρόλων να αναπτύξουν τον προφορικό και γραπτό λόγο, κυρίως μέσω της βιωματικής τους εμπειρίας. Επιδιώχθηκε ώστε το λεξιλόγιο των διαλόγων και το ύφος της επικοινωνίας να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά στην πραγματικότητα των έγκλειστων εκπαιδευόμενων.

■ Στον χρήστη του εγχειριδίου προτείνονται δραστηριότητες που αποσκοπούν στην καλλιέργεια δεξιοτήτων, στην επικοινωνιακή προσέγγιση μεταξύ των εκπαιδευόμενων και στην ανάπτυξη του υλικού.

■ Ακολουθεί συζήτηση με τους εκπαιδευόμενους για τα νέα γλωσσικά και επικοινωνιακά στοιχεία που προκύπτουν από τους διαλόγους.

■ Κάθε ενότητα ολοκληρώνεται με την αναφορά λέξεων και εννοιών. Ωστόσο, δεν δίνεται ορισμός βάσει λεξικού. Γίνεται αναφορά των λέξεων που χρήζουν διευκρίνισης/επεξήγησης και αφήνεται στην ευχέρεια του διδάσκοντα να δώσει ορισμούς με βάση το επίπεδο των μαθητών.

Για τη διευκόλυνση των χρηστών του εγχειριδίου κάθε διαφορετική εντολή/δραστηριότητα σε κάθε ενότητα πλαισιώνεται από το ίδιο χρώμα.

Κλείνοντας, αξίζει να αναφερθεί ότι δεν πρόκειται για ένα βιβλίο διδασκαλίας ελληνικών ή έναν οδηγό που ο εκπαιδευτής θα ακολουθήσει κατά γράμμα στη χρήση του. Επιδίωξή μας είναι η αυτενέργεια από τον εκπαιδευτή - χρήστη του εγχειριδίου σύμφωνα με το επίπεδο των εκπαιδευόμενων και τις ανάγκες της κάθε τάξης.

Το εγχειρίδιο αυτό έρχεται να καλύψει ένα κενό στην ύπαρξη βοηθητικού υλικού για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε καταστήματα κράτησης. Μακάρι να βρεθούν συνεχιστές της προσπάθειάς μας και να πολλαπλασιάσουν το εκπαιδευτικό υλι-

κό που είναι αναγκαίο για τη διδασκαλία αυτού του ιδιαίτερου μαθητικού δυναμικού.

Οι συγγραφείς

Για αρχή...

Ξεκλειδώνοντας
τα πρώτα
έντυπα

Οι περισσότερες διαδικασίες στη φυλακή διεκπεραιώνονται με τις **αιτήσεις**. Σε κάθε δομή οι έγκλειστοι απευθύνονται με γραπτά αιτήματα, τα οποία ρίχνουν σε αντίστοιχα κουτιά επικοινωνίας στην είσοδο της πτέρυγας εγκλεισμού τους. Είναι αναγκαίο λοιπόν να διευκρινιστεί τόσο η ετυμολογία της λέξης «αίτηση», όσο και η εκτεταμένη χρήση της.

Ένα άλλο έντυπο που απαντάται συχνά στη φυλακή είναι η **εξουσιοδότηση**. Παρέχεται όχι μόνο στους υπαλλήλους διοίκησης, αλλά και σε συγγενικά πρόσωπα για την διευθέτηση εξωτερικών υποθέσεων με διοικητικές ή άλλες υπηρεσίες.

Το τρίτο σε συχνότητα έντυπο που καλούνται να γνωρίσουν οι έγκλειστοι είναι η **υπεύθυνη δήλωση**. Είναι αναγκαία για αποφάσεις των κρατούμενων σχετικές με δικονομικές ή εκπαιδευτικές διαδικασίες που τους εμπλέκουν και τους αφορούν.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η εξοικείωση με τις επικοινωνιακές και γλωσσικές πρακτικές που σχετίζονται με δημόσια έγγραφα, που απαιτούν συμπλήρωση συγκεκριμένων στοιχείων. Στόχος είναι η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση ειδών αυθεντικών κειμένων που συναντώνται κατά τη συναλλαγή με δημόσιες υπηρεσίες.

ΔΕΙΓΜΑΤΑ:

- ΑΙΤΗΣΗ
- ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ
- ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

ΑΙΤΗΣΗ

① ΠΡΟΣ

Αρχιφύλακα Κ.Κ.

② Όνομα:.....Κώστας.....

③ Επώνυμο:.....Παππάς.....

④ Όνομα Πατρός:.....Χρήστος.....

⑤ Πτέρυγα:.....Β'.....

⑥ Πόλη:.....20/11/2020.....

⑦ ΘΕΜΑ:.....Αλλαγή Θαλάμου¹.....

⑧ Αιτούμαι αλλαγή Θαλάμου. Συγκεκριμένα από τον Θάλαμο 4 του Α' ορόφου της Β' Πτέρυγας², επιθυμώ να πάω στον Θάλαμο 7 του Α' ορόφου της Β' Πτέρυγας.

⑨ Ο Αιτών

ΑΙΤΗΣΗ**ΠΡΟΣ**

Επώνυμο

Όνομα

Όνομα Πατέρα

Όνομα Μητέρας

Επάγγελμα

Τόπος γέννησης

Έτος γέννησης

Τόπος κατοικίας

Τ.Κ.

Αρ. Αστ. Ταυτότητας

Ημερ. Εκδ.

Εκδ. Αρχή

Α.Φ.Μ.

ΘΕΜΑ:

.....

.....

.....

...../...../20.....

Σας παρακαλώ να

Ο/Η ΑΙΤ....

¹ Χώρος διαμονής πολλών έγκλειστων στη φυλακή. Κελί είναι ο χώρος διαμονής ενός ή δύο έγκλειστων.

² Ανεξάρτητο συγκρότημα θαλάμων και κελιών με δικό του προαύλιο.

Μαθαίνουμε να συμπληρώνουμε τα προσωπικά μας στοιχεία και το θέμα του αιτήματος που μας ενδιαφέρει κάθε φορά.

ΠΡΟΣ
Αρχιφύλακα Κ.Κ.

① Εδώ συμπληρώνουμε το όνομα/τον φορέα στον οποίο απευθύνουμε το αίτημα.

Όνομα.....Κώστας.....

② Εδώ συμπληρώνουμε το μικρό μας όνομα (first name.)

Επώνυμο.....Παππάς.....

③ Εδώ συμπληρώνουμε το όνομα της οικογένειας (last name.)

Όνομα Πατρός.....Χρήστος.....

④ Εδώ συμπληρώνουμε το όνομα του πατέρα.

Πτέρυγα.....Β'.....

⑤ Εδώ συμπληρώνουμε την πτέρυγα/ακτίνα που μένουμε.

Πόλη, 20/11/2020

⑥ Εδώ συμπληρώνουμε τον τόπο και την ημερομηνία που κάνουμε την αίτηση.

.....Αλλαγή Θαλάμου.....

⑦ Εδώ συμπληρώνουμε το θέμα που μας ενδιαφέρει.

Αιτούμαι αλλαγή Θαλάμου. Συγκεκριμένα από τον Θάλαμο 4 του Α' ορόφου της Β' Πτέρυγας, επιθυμώ να πάω στον Θάλαμο 7 του Α' ορόφου της Β' Πτέρυγας.

⑧ Εδώ γράφουμε αναλυτικά το θέμα για το οποίο κάνουμε την αίτηση.

Ο Αιτών

⑨ Εδώ συμπληρώνουμε ξανά το όνομα και το επώνυμό μας και βάζουμε την υπογραφή μας.

Δραστηριότητα 1 Γραπτή άσκηση συνεργατικής μάθησης και ανατροφοδότησης

Συμπληρώνουμε σε νέο έντυπο που μας δίνεται από τον δάσκαλο τη δεξιά στήλη της αίτησης (αποδέκτης, αίτημα), χωρίς τα ατομικά στοιχεία. Στη συνέχεια, το δίνουμε στον διπλανό μας για να συμπληρώσει στοιχεία που λείπουν. Υπάρχουν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες; Είναι κατανοητές;

Δραστηριότητα 2 Άσκηση Αυτενέργειας

Η φόρμα της Υπεύθυνης Δήλωσης (εικόνα 2) έχει μια συγκεκριμένη μορφή.

A) Βρίσκουμε ομοιότητες και διαφορές με το έντυπο της Αίτησης, που είδαμε προηγουμένως.

B) Υπογραμμίζουμε τις καινούργιες λέξεις.

Γ) Εντοπίζουμε τα σημεία που παραμένουν ίδια σε διαφορετικές υπεύθυνες δηλώσεις του ίδιου αιτούντα και αυτά που αλλάζουν.

▪ Δουλεύουμε περιπτώσεις κειμένων που συμπληρώνουμε ως περιεχόμενο μιας Υπεύθυνης Δήλωσης.

Στοιχεία που μένουν ίδια:

.....

.....

.....

.....

.....

Στοιχεία που αλλάζουν:

.....

.....

.....

.....

.....

Δ) Συζητάμε στην ομάδα τι συνέπειες θα είχε αν μπερδεύαμε τα ατομικά στοιχεία μας, όπως το όνομα πατέρα, το επώνυμο ή τον τόπο γέννησης.

▪ Εξηγούμε τι είναι το επώνυμο της μητέρας, το οποίο σχετίζεται με την έννοια γένος και που θα το συναντήσουν οι εκπαιδευόμενοι σε άλλο έντυπο.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν. 1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8, παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :									
Ο - Η Όνομα:					Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:					Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:		
Αρ. Τηλεμοιοτύπου (Fax):					Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (E-mail):				

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

.....

.....

.....

.....

(4)

Ημερομηνία: .. / .. / 20

Ο - Η Δηλ

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Εικ. 2. Πρότυπο Υπεύθυνης Δήλωσης

Δραστηριότητα 3
Διάλογος - Γραπτή άσκηση -
Αξιολόγηση συμμαθητών ανά ζεύγη ή ομάδες

Χωριζόμαστε σε ομάδες των 2 ατόμων τουλάχιστον. Ρωτάμε τον συμμαθητή μας στοιχεία που αφορούν στον ίδιο (όνομα, επώνυμο, όνομα πατέρα κ.λπ.). Στη συνέχεια συμπληρώνει ο ένας μια Υπεύθυνη Δήλωση για τον άλλο. Ανταλλάσσουμε τα έντυπα και βρίσκουμε ποια στοιχεία είναι σωστά, ποια λάθος και τα διορθώνουμε. Έτσι μπορούμε να γνωριστούμε και να επικοινωνήσουμε καλύτερα. (Εικ. 3)

Δραστηριότητα 4
Γραπτή άσκηση συνεργατικής μάθησης

Εντοπίζουμε και υπογραμμίζουμε καινούργιες λέξεις. Συζητούμε στην ομάδα την πιθανή σημασία τους. Στη συνέχεια, εντοπίζουμε ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα δύο προηγούμενα πρότυπα έντυπα που εξετάστηκαν.

Λέξεις - Έννοιες που χρειάζεται να ερμηνευτούν / συζητηθούν

Για αρχή.....
 Αίτηση.....
 Ατομικά στοιχεία.....
 Υπεύθυνη.....
 Δήλωση.....
 Εξουσιοδότηση.....

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ

Ο/Η κάτωθι υπογεγραμμένος/η
 του και της
 γεννηθείς την, στην
 κάτοικος, οδός
 αρ....., με ΑΔΤ/Διαβατηρίου που εκδόθηκε την
 από το

Ε ξ ο υ σ ι ο δ ο τ ώ

Τον/Την
 του και της
 γεννηθείς την, στην
 κάτοικος, οδός
 αρ....., με ΑΔΤ/Διαβατηρίου που εκδόθηκε την
 από το

...../.../20...
 Ο/Η Εξουσιοδοτ.....

Εικ. 3. Πρότυπο Εξουσιοδότησης

Ενότητα 1:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Κοινωνική Υπηρεσία (Κ.Υ.) είναι ζωτικής σημασίας δομή για την ικανοποίηση βασικών αναγκών του έγκλειστου, ιδιαίτερα του οικονομικά αδύναμου. Είναι αυτή που ενεργεί κατάλληλα για τη χορήγηση των απαραίτητων για την υγιεινή, τη μελέτη και την επικοινωνία τους.

Η Κ.Υ. φροντίζει για τη συμμετοχή σε εκπαιδευτικά ή θεραπευτικά προγράμματα καθώς και για την πραγματοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Επίσης, κάνει την απαραίτητη προεργασία για τη χορήγηση άδειας ή επιδομάτων.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση κειμένων που χρησιμοποιούνται τακτικά στην επικοινωνία των κρατούμενων με την Κοινωνική Υπηρεσία.

Χρησιμοποιούμε αιτήσεις προς την Κοινωνική Υπηρεσία για:

- έκθεση Κοινωνικής Λειτουργού για χορήγηση επιδόματος αποφυλακισμένου.
- συμμετοχή σε θεραπευτικό πρόγραμμα.
- συγκέντρωση δικαιολογητικών για χορήγηση επιδόματος αναπηρίας.
- χορήγηση τηλεκάρτας.
- παροχή ειδών ατομικής φροντίδας.
- χορήγηση ειδών ένδυσης και υπόδησης.
- παροχή διευκολύνσεων και υλικού για ατομική μελέτη/εκπαίδευση.

Συζητούμε τις εμπειρίες μας

Ζητούμε από τα μέλη της ομάδας να αναπτύξουν την εμπειρία τους από τη μέχρι τώρα σχέση με την Κοινωνική Υπηρεσία. Συζητούμε πιθανές δυσκολίες που αντιμετώπισαν.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ
Κοινωνική Υπηρεσία Κ.Κ.

Επώνυμο:.....Παππάς.....

Όνομα:.....Κώστας.....

Όνομα Πατρός:.....Χρήστος.....

Πτέρυγα:.....Β'.....

Πόλη:.....20/11/202.....

ΘΕΜΑ:.....Συμμετοχή σε θεραπευτικό πρόγραμμα.....

Παρακαλώ όπως εγκρίνετε τη συμμετοχή μου σε Πρόγραμμα Απεξάρτησης, που γίνεται στο Κατάστημα Κράτησης. Σας στέλνω έντυπα που δικαιολογούν το αίτημά μου.

Ο Αιτών

Παρατηρούμε και Σχολιάζουμε

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων, ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **εγκρίνετε, συμμετοχή, δικαι-**

Διάλογος – Συζήτηση I

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 1

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Καλή σας μέρα. Είμαι ο Κώστας Παππάς από τη Β' Πτέρυγα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ (Κ.Λ.): - Καλημέρα. Πώς μπορώ να σε βοηθήσω;

Κ.: Σας παρακαλώ να μου δώσετε μία 4άρα¹ τηλεκάρτα για να μιλήσω με τους δικούς μου.

Κ.Λ.: Μα δεν πήρες και τον προηγούμενο μήνα;

Κ.: Ναι, αλλά έχω μεγάλη ανάγκη, είναι άρρωστος ο πατέρας μου.

Κ.Λ.: Θα δούμε.

Κ.: Κάντε ό,τι μπορείτε.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 2

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Καλημέρα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ (Κ.Λ.): - Καλημέρα. Πώς μπορώ να βοηθήσω;

Κ.: Δεν έχω καθόλου σαμπουάν, υγρό πιάτων και Ξυραφάκια. Θα μου δώσετε;

Κ.Λ.: Μόνο αυτά θέλεις; Δώσε μου τα στοιχεία σου.

Κ.: Δώστε μου ό,τι έχετε στην αποθήκη. Είμαι ο Χρήστος Μπέκας από τη Β' Πτέρυγα, ισόγειο 1.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 3

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ: Παίρνω τηλέφωνο, γιατί ήρθα στη φυλακή το καλοκαίρι. Δεν έχω επισκεπτήρια και τώρα που χειμωνιάζει δεν έχω καθόλου ρούχα.

Κ.Λ.: Γνωρίζεις ότι πρέπει να κάνεις αίτηση για αυτά που χρειάζεσαι;

Κ.: Ναι, θα κάνω μια αίτηση με ό,τι μου λείπει. Ευχαριστώ.

Δραστηριότητα Ομάδες εργασίας – Παιχνίδι ρόλων

Χωριζόμαστε σε ομάδες των 6 ατόμων. Οι μαθητές διαλέγουν τυχαία ένα χαρτάκι στο οποίο ο δάσκαλος έχει γράψει από πριν το νούμερο του διαλόγου (1,2 και 3) καθώς και τον ρόλο που πρόκειται να έχει στον διάλογο που θα ακολουθήσει. (Κρατούμενος, Κοινωνικός/ή Λειτουργός). Στη συνέχεια οι μαθητές θα αναπαραστήσουν τους παραπάνω διαλόγους. Σκοπός της άσκησης είναι να γίνει κατανοητό το θέμα των αιτημάτων και οι μαθητές να επικοινωνούν και να αντιληφθούν σωστά την όλη διαδικασία.

Συζητάμε στην ομάδα

- Νέα γλωσσικά στοιχεία.
- Λέξεις και φράσεις που μένουν ίδιες.
- Επικοινωνιακά στοιχεία ενός διαλόγου.

Διάλογος – Συζήτηση II

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (ΚΡ): Καλημέρα.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ (Κ): Καλημέρα. Τι θέλεις;

ΚΡ.: Ήρθα να αφήσω αυτά τα βιβλία.

Κ.: Σου άρεσαν;

ΚΡ.: Ναι, πολύ! Ειδικά αυτό που μιλούσε για την οικογένεια.

Κ.: Θα πάρεις άλλα;

ΚΡ.: Ναι, θέλω να πάρω κι άλλα. Ξέρεις κανένα καλό;

Κ.: Δες αυτά που είναι στο πάνω ράφι της πρώτης βιβλιοθήκης.

ΚΡ.: Διάλεξα αυτά τα τρία βιβλία.

Κ.: Δώστα μου να τα σημειώσω.

ΚΡ.: Τα λέμε σε λίγες μέρες πάλι.

Κ.: Καλή ανάγνωση!

¹Κάρτα τηλεφωνικής συνομιλίας αξίας 4 ευρώ.

Ενότητα 2:

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Η **Γραμματεία** είναι η υπηρεσία – αποδέκτης του μεγαλύτερου όγκου της αλληλογραφίας των έγκλειστων με τις δομές διοίκησης εντός και εκτός του Καταστήματος Κράτησης.

Παραλαμβάνει αιτήσεις, υπεύθυνες δηλώσεις και εξουσιοδοτήσεις προς τη Γραμματεία ή προς τρίτα πρόσωπα και χορηγεί έγγραφα (όπως πιστοποιητικό καλής διαγωγής για το δικαστήριο, βεβαίωση ευεργετικών ημερομισθίων) για τη διεκπεραίωση υποθέσεων των κρατούμενων. Επίσης, διαβιβάζει αιτήσεις και σχετικά δικαιολογητικά προς τις αρμόδιες Δικαστικές και Πολιτικές αρχές. Τέλος, τηρεί και ενημερώνει τον ατομικό φάκελο κάθε έγκλειστου.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση κειμένων που αφορούν συμπλήρωση αιτήσεων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων διαγωγής και άλλων εγγράφων.

Χρησιμοποιούμε αιτήσεις προς Γραμματεία για:

- Χορήγηση Πιστοποιητικού Κράτησης.
- Παροχή Βεβαίωσης Μεριδίων Εργασίας (μεροκάματα).
- Διάθεση Πιστοποιητικού Διαγωγής.¹
- Γνωστοποίηση άσκησης δικαιώματος χορήγησης άδειας.²
- Επιβεβαίωση χρήσης δικαιώματος υπό όρο απόλυσης.

Συζητούμε τις εμπειρίες μας

Τα μέλη της ομάδας συζητούν τις εμπειρίες τους από την επικοινωνία τους με τη Γραμματεία και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

¹ Αφορά βεβαίωση υπηρεσίας ότι δεν έχει υποπέσει ο αιτών σε πειθαρχικά αδικήματα μέσα στη φυλακή.

² Κρατούμενοι μπορούν υπό προϋποθέσεις να κάνουν χρήση ολιγοήμερης άδειας στον τόπο κατοικίας τους ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ
Γραμματεία Κ.Κ.

Επώνυμο:.....Miri.....

Όνομα:.....Ariana.....

Όνομα Πατρός:.....Dritan.....

Πτέρυγα:.....Γ' 1.....

Πόλη:.....20/11/202.....

ΘΕΜΑ:.....Δικαίωμα αίτησης άδειας.....

Παρακαλώ γνωρίστε μου πότε συμπληρώνω τον απαιτούμενο χρόνο, για να ζητήσω, σύμφωνα με όσα ορίζει ο νόμος, τη χορήγηση ολιγοήμερης άδειας. Την άδεια τη χρειάζομαι για να μπορέσω να δω μετά από πολλούς μήνες την οικογένειά μου.

Η Αιτούσα

Παρατηρούμε και Σχολιάζουμε

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων, ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.

Ενότητα 3:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Οικονομική Υπηρεσία του Καταστήματος Κράτησης απαρτίζεται από επιμέρους γραφεία, όπως το λογιστήριο, τον εσωτερικό μπακάλη και το τμήμα προμηθειών. Το λογιστήριο είναι αυτό που διατηρεί τον ατομικό λογαριασμό του έγκλειστου, ώστε να μπορεί να εκταμιεύει ποσά για τις προμήθειές του από τον εσωτερικό ή εξωτερικό μπακάλη καθώς και να του παρέχει το πλαστικό χρήμα που είναι απαραίτητο για τις καθημερινές μικροσυναλλαγές του κρατούμενου στον χώρο της φυλακής. Ο εσωτερικός μπακάλης καλύπτει τις άμεσες ανάγκες για προμήθεια τηλεκάρτας, καφέ, τσιγάρων και άλλων ειδών καθημερινής ανάγκης.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι με έννοιες και διαδικασίες που σχετίζονται με τις οικονομικές ανάγκες και συναλλαγές τους.

Χρησιμοποιούμε αιτήσεις προς την Οικονομική Υπηρεσία για:

- Χορήγηση αναλυτικής κίνησης λογαριασμού.
- Υλικά από τον εσωτερικό μπακάλη¹ (τηλεκάρτες, καφέ, τσιγάρα κ.α.).
- Προμήθειες από τον εξωτερικό μπακάλη (κρέατα, τρόφιμα, είδη ένδυσης).
- Εξουσιοδότηση προς Ταχυδρόμο για παραλαβή χρημάτων από Τράπεζα.

Συζητούμε τις εμπειρίες μας

Τα μέλη της ομάδας συζητούν τις ανάγκες που ικανοποιήθηκαν σε συνεργασία με την Οικονομική Υπηρεσία. Επίσης, αναλύονται ζητήματα που προκύπτουν στις χρηματικές συναλλαγές και την προμήθεια προϊόντων.

¹Μπακάλης είναι ο τροφοδότης με είδη μίνι (εσωτερικός) ή σούπερ (εξωτερικός) μάρκετ.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ
Λογιστήριο

Επώνυμο:.....Miri.....

Όνομα:.....Ivan.....

Όνομα Πατρός:.....Strogov.....

Πτέρυγα:.....B'.....

Πόλη:.....20/11/202.....

ΘΕΜΑ:.....Παραγγελίες για μάρκες, τηλεκάρτες, καπνό.....

1. 2 τηλεκάρτες των 10 ευρώ
2. 2 καπνούς "κίτρινους" / (μάρκα καπνού)
3. 3 (πράσινα) χαρτάκια
4. 1 κουτί φιλτράκια
5. 10 ευρώ σε μάρκες²

Ο Αιτών

Παρατηρούμε και Σχολιάζουμε την αίτηση

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

² Το πλαστικό χρήμα της φυλακής. Οι έγκλειστοι χρησιμοποιούν στις καθημερινές μικροσυναλλαγές τους πλαστικές μάρκες, σαν αυτές της ρουλέτας.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων, ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνει στο κείμενο η λέξη "μάρκες" και τι σκοπό εξυπηρετεί;
- Καταγραφή των άγνωστων λέξεων που επεσήμανε η ομάδα.
- Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

Δραστηριότητα 1 Καθοδηγούμενη Δραστηριότητα - Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Μαθαίνω με τη βοήθεια του εκπαιδευτή να συντάσσω την παραγγελία της εβδομάδας στον «εξωτερικό μπακάλη».

Κ.Κ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΜΠΑΚΑΛΗΣ			
..... ΙΠΤΕΡΥΓΙΑ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	
Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
	ΠΑΠΠΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΜΟΥΣΤΑΡΔΑ	1 ΤΕΜΑΧΙΟ
		ΜΑΓΙΟΝΕΖΑ	1 ΤΕΜΑΧΙΟ
		ΚΡΕΜΜΥΔΙΑ	2 ΚΙΛΑ
		ΠΑΤΑΤΕΣ	4 ΚΙΛΑ
		ΑΥΓΑ	20 ΤΕΜΑΧΙΑ
		ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ	1,5 ΛΙΤΡΟ
		ΒΥΣΣΙΝΑΔΑ	1 ΜΠΟΥΚΑΛΙ
		ΦΡΥΓΑΝΙΕΣ	1 ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ
		ΒΟΥΤΥΡΟ	500 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ
		ΖΑΧΑΡΗ	ΜΙΣΟ ΚΙΛΟ
		ΚΙΜΑΣ ΧΟΙΡΙΝΟΣ	ΜΙΣΟ ΚΙΛΟ
		ΚΙΜΑΣ ΜΟΣΧΑΡΙΣΙΟΣ	ΜΙΣΟ ΚΙΛΟ
		ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	3 ΚΙΛΑ
		ΑΛΕΥΡΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ	3 ΠΑΚΕΤΑ
		ΜΠΙΣΚΟΤΑ	1 ΠΑΚΕΤΟ
		ΒΥΣΣΙΝΑΔΑ	1 ΜΠΟΥΚΑΛΙ
		ΡΙΓΑΝΗ	1 ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ
		ΑΛΑΤΙ	1 ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

Μετά το τέλος της ολοκλήρωσης της άσκησης:

- Σχολιάζουμε το νέο έντυπο.
- Συζητούμε για τα είδη και την ποσότητα (προϊόντα, μονάδες μέτρησης).
- Καταγράφουμε το νέο λεξιλόγιο.
- Εντοπίζουμε φράσεις που μας είναι ήδη γνωστές.

Δραστηριότητα 2 Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Γράφω μια νέα παραγγελία στον εσωτερικό μπακάλη και ζητάω αυτά που θέλω να αγοράσω.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΜΠΑΚΑΛΗΣ

ΠΤΕΡΥΓΑ:		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:		
ΟΝΟΜΑ:		ΕΠΩΝΥΜΟ:		
Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ	ΣΥΝΟΛΟ
1	ΣΑΜΠΟΥΑΝ	1		
2	ΧΑΡΤΙ ΥΓΕΙΑΣ	1		
3	ΞΥΡΑΦΑΚΙΑ	1		
4	ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ Νο 5	3		
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

Διάλογος – Συζήτηση

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 1

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Είμαι ο Ivan Strogov από τη Β' Πτέρυγα. Γιατί μου «κόψατε» τον μπακάλη;

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ (Λ): Είχες χρήματα στον λογαριασμό;

Κ:: Αφού ο ταχυδρόμος μου είπε ότι είδε την επιταγή μου.

Λ:: Μήπως το λογιστήριο πήρε τα χρήματα αργότερα;

Κ:: Και τώρα τι θα γίνει; Θα μείνω μια εβδομάδα χωρίς μπακάλη;

Λ:: Ναι, θα μείνεις χωρίς μπακάλη.

Κ:: Δεν πάτε καλά.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 2

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Καλημέρα. Είμαι ο Ντριτάν Γκιολένα από τη Γ' Πτέρυγα.

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ (Λ): Καλημέρα. Τι θέλεις;

Κ:: Έχω γράψει μάρκες, κάρτες και καπνούς σήμερα και δε θέλω να κόψετε την παραγγελία μου.

Λ:: Βλέπω ότι δεν έχεις χρήματα στον λογαριασμό σου.

Κ:: Είναι έξω στην πύλη⁴ η μητέρα μου και περιμένει να μπει για να μου βάλει λεφτά.

Λ:: Θέλεις να τα κρατήσω σαν παραγγελία και μόλις μπουν τα χρήματα να τη δώσω;

Κ:: Ναι, ευχαριστώ.

⁴ Η εξωτερική πόρτα της φυλακής ονομάζεται και πύλη. Δίπλα σε αυτή είναι ο χώρος αναμονής των επισκεπτών.

Ενότητα 4:

ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Στην ενότητα αυτή συμπεριλαμβάνονται **Θεσμικά όργανα**, εκτός αυτών που αναφέρθηκαν σε προηγούμενες ενότητες, τα οποία λαμβάνουν συνήθως αποφάσεις για την επικοινωνία του έγκλειστου με τρίτους, την απασχόλησή του, την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών ή την προμήθεια υλικών και προϊόντων που χρειάζονται ιδιαίτερη εξέταση. Τέτοια όργανα είναι το Συμβούλιο του Καταστήματος Κράτησης καθώς και το Συμβούλιο Εργασίας και η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών. Πρόσωπα με θεσμικό ρόλο που βοηθούν στη λήψη αποφάσεων των παραπάνω οργάνων είναι ο Αρχιφύλακας και ο Ψυχολόγος της φυλακής.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η εξοικείωση με πρακτικές που αφορούν τη λεκτική επικοινωνία των έγκλειστων με όργανα διοίκησης ή πρόσωπα που παίρνουν αποφάσεις για την τύχη τους στο διάστημα εγκλεισμού.

Χρησιμοποιούμε αιτήσεις προς τα Θεσμικά όργανα της φυλακής για:

- αλλαγή χώρων εγκλεισμού (κελιά, θάλαμοι).
- ακρόαση για προσωπικούς λόγους.
- έγκριση επισκεπτηρίου.
- μεταγωγή (μεταφορά) σε άλλο Κατάστημα Κράτησης.
- έγκριση επίσκεψης ιδιώτη γιατρού.
- χορήγηση άδειας εισαγωγής αντικειμένων.
- παροχή εργασίας εντός της φυλακής.

Συζητούμε τις εμπειρίες μας

Συζητάμε στην ομάδα εμπειρίες από τις επαφές με τα θεσμικά όργανα, τον Αρχιφύλακα και τον Ψυχολόγο καθώς και τις δυσκολίες που πιθανόν προέκυψαν.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ
Συμβούλιο Κ.Κ.

Επώνυμο:.....Miri.....

Όνομα:.....Arab.....

Όνομα Πατρός:.....Omar.....

Πτέρυγα:.....Α'.....

Πόλη:.....20/11/202.....

ΘΕΜΑ:.....Εισαγωγή τηλεόρασης.....

Σας ζητώ να εγκρίνετε την εισαγωγή στο κατάστημα κράτησης τηλεόρασης 42 ιντσών, μάρκας ... , αξίας 300 ευρώ καθώς και μιας προέκτασης με ακουστικά. Η τηλεόραση είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση του θαλάμου μας (B18), γιατί της προηγούμενης έχει καεί η οθόνη.

Ο Αιτών

Παρατηρούμε – Σχολιάζουμε – Συγκρίνουμε I

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.

- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: Συμβούλιο, ζητώ, εγκρίνετε, εισαγωγή, προέκταση, αναγκαία, εξυπηρέτηση, προηγούμενης.

- Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
- Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

Δραστηριότητα 1 Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Γράφω τη δική μου αίτηση με θέμα:

A. Ακρόαση για προσωπικούς λόγους.

B. «Ανοιχτό»¹ επισκεπτήριο συζύγου.

Επιλέγω ένα από τα δύο θέματα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

¹Το επισκεπτήριο φίλων και συγγενών διακρίνεται σε «κλειστό» με προστατευτικό τζάμι που επιτρέπει μόνο την οπτική επαφή και τηλεφωνική συνομιλία και σε «ανοιχτό», όπου δεν εμποδίζεται η επικοινωνία μεταξύ επισκέπτη και έγκλειστου.

Δραστηριότητα 2 Κλειστού Τύπου - Αντιστοίχιση - Συμπλήρωση

Τοποθετούμε πάνω από κάθε κείμενο το θέμα που ταιριάζει.

A. ΘΕΜΑΤΑ

1. Ανοιχτό επισκεπτήριο
2. Επίσκεψη φίλου
3. Αγορά φαρμάκου
4. Αγορά mp3
5. Εργασία
6. Ανανέωση χρόνου εργασίας²
7. Παραλαβή τηλεόρασης

B. ΚΕΙΜΕΝΑ

Θέμα:.....

Παρακαλώ να επιτρέψετε την αγορά και είσοδο εντός του καταστήματος ενός mp3, μάρκας ..., αξίας 40 ευρώ και ακουστικά.

Θέμα:.....

Παρακαλώ να μου επιτρέψετε την αγορά του φαρμάκου ... με δική μου χρέωση για να θεραπευτώ από τις μόνιμες ημικρανίες που πάσχω.

Θέμα:.....

Παρακαλώ να επιτρέψετε την επίσκεψη των συγγενών μου Μαρίας Κοζανίτη (σύζυγος), Γιώργου Παππά (γιος, 8 ετών) και Γεωργίας Αλεβιζάτου (Ξαδέρφη) την Παρασκευή 26/11/20.

²Η εργασία των κρατούμενων που δεν βρίσκονται σε ειδική πτέρυγα εργαζομένων αφορά ολιγόμηνα διαστήματα.

Θέμα:.....

Παρακαλώ να επιτρέψετε την Παρασκευή 26/11/20 την επίσκεψη του παιδικού μου φίλου Alfred Borreta του Daniel.

Θέμα:.....

Παρακαλώ να επιτρέψετε την παραλαβή μιας τηλεόρασης που είναι κρατημένη στο όνομά μου.

Θέμα:.....

Παρακαλώ να με τοποθετήσετε σε εργασία για να μειώσω την ποινή μου.

Θέμα:.....

Παρακαλώ να ανανεώσετε τον χρόνο εργασίας μου ως καθαριστή.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών

Επώνυμο:.....**Παππάς**.....

Όνομα:.....**Κώστας**.....

Όνομα Πατρός:.....**Χρήστος**.....

Πτέρυγα:.....**Β'**.....

Πόλη:.....**20/11/202**.....

ΘΕΜΑ:.....**Μεταγωγή¹ σε αγροτικό κατάστημα**.....

Είμαι κρατούμενος στο Κατάστημα Κράτησης από την 6/5/15 και έχω ποινή 15 χρόνια για ληστεία.

Έχω πάρει 2 άδειες και έχω επιστρέψει, σας στέλνω και το αντίστοιχο έγγραφο του Καταστήματος.

Παρακαλώ για τη μεταγωγή μου στο Αγροτικό Κατάστημα για να εργαστώ και να μειώσω την ποινή μου. Εκεί θα βρίσκομαι και κοντά στην οικογένειά μου που με έχουν ανάγκη για ψυχολογικούς και οικονομικούς λόγους.

Ο Αιτών

¹Ο όρος χρησιμοποιείται για την περιγραφή κάθε είδους μετακίνησης του έγκλειστου. Προσωρινής σε νοσοκομεία ή δικαστήρια και μόνιμης σε άλλο Κατάστημα Κράτησης.

A: Είναι δύσκολο να κάνεις και δεύτερο τρίμηνο συνεχόμενα, γιατί πολλοί έχουν ανάγκη από μεροκάματα.

K: Κάντε ό,τι μπορείτε.

A: Κάνε αίτηση για το επόμενο τρίμηνο και βλέπουμε.

K: Θα κάνω. Ευχαριστώ.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 2

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Καλημέρα. Παππάς, Πτέρυγα Β'.

ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΑΣ (Α): - Τι θέλεις;

K: Κύριε Αρχιφύλακα θέλω να αλλάξω θάλαμο.

A: Σε ποιο θάλαμο είσαι τώρα και γιατί θέλεις να αλλάξεις;

K: Μένω εδώ και 6 μήνες στον θάλαμο 2 και θέλω να πάω στο ισόγειο 7 που μένει ο φίλος μου ο Ζαμπίδης Γιάννης και ο κουμπάρος μου ο Γιώργος Βλάχος για να έχω παρέα.

A: Θα δω τι μπορεί να γίνει και θα ενημερωθείς.

K: Ευχαριστώ.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 3

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ (Κ): - Καλημέρα.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ (Ε): - Καλημέρα.

K: Έχω πειθαρχικό για απείθεια προς υπάλληλο.

E: Πολύ καλά σου κάναμε. Τι θες τώρα;

K: Δεν ήρθα να διαμαρτυρηθώ γι' αυτό. Θέλω να σας ζητήσω να μην μου στερήσετε τα μεροκάματα στο πρόγραμμα για μάγειρες που παρακολουθώ.

E: Όταν μάλωνες με τον υπάλληλο δεν το σκέφτηκες;

K: Είναι κρίμα όμως να μου στερήσετε το πρόγραμμα για το οποίο με διαλέξατε. Σας παρακαλώ να το ξαναδείτε το θέμα.

E: Καλά φύγε. Θα το δούμε και θα σε ενημερώσουμε.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 4

ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΑΣ (Α): - Εσύ είσαι ο Μοχάμεντ; Έμαθα ότι τσακώθηκες. Υπάρχει πρόβλημα με τον Ομάρ;

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Όχι, δεν τσακώθηκα. Δεν ξέρω ποιος σας τα είπε αυτά αλλά είναι ψέματα. Ρωτήστε και τον Ομάρ.

A: Άστα αυτά, εγώ έμαθα τι έγινε. Θα χρειαστεί να σε αλλάξω πτέρυγα.

K: Εεε, τον πείραξα για την ομάδα του, αυτός τσαντίστηκε και βριστήκαμε.

A: Ποιος χτύπησε ποιον;

K: Κανείς δεν χτύπησε κανέναν.

A: Λύθηκε η παρεξήγηση;

K: Φυσικά και λύθηκε. Δώσαμε και τα χέρια. Δε θα ξαναγίνει. Στο λόγο μου.

Δραστηριότητα 1

Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού λόγου

Διαβάζουμε ξανά και βρίσκουμε το θέμα του κάθε διαλόγου από τους παραπάνω.

Στη συνέχεια το καταγράφουμε παρακάτω:

- Δ1
- Δ2
- Δ3
- Δ4

Δραστηριότητα 2

Παραγωγή Προφορικού Λόγου

A. Βρίσκουμε ομοιότητες και διαφορές στους παραπάνω διαλόγους 1-4 (θέμα, πρόσωπα, επικοινωνιακά στοιχεία).

B. Στον διάλογο 4 ο κρατούμενος δίνει αρχικά την απάντηση "Όχι, δεν τσακώθηκα...Ομάρ." Στη συνέχεια όμως την αλλάζει "...τσαντίστηκε και βριστήκαμε." Για ποιο λόγο γίνεται αυτό;

Δραστηριότητα 3

Ομάδες Εργασίας - Παιχνίδι Ρόλων

Χωριζόμαστε σε ομάδες των 2 ατόμων και δημιουργούμε τον δικό μας διάλογο μοιράζοντας ρόλους μεταξύ μας (Κρατούμενος, Ψυχολόγος). Στον διάλογο ο Κρατούμενος θέλει να κλείσει άμεσα ραντεβού με τον ψυχολόγο γιατί δεν είναι καλά συναισθηματικά τον τελευταίο καιρό.

Ενότητα 5:

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Οι Δικαστικοί Λειτουργοί είναι κατ' ανάγκη «συνομιλητές» με τους έγκλειστους. Οι κρατούμενοι στις φυλακές απευθύνονται συχνά σε δικαστικές υπηρεσίες για να μάθουν τον χρόνο εκδίκασης της υπόθεσής τους, για να ζητήσουν την καθαρογραφή μιας απόφασης, για να αιτηθούν αποφυλάκιση με όρους ή διακοπή ποινής. Επίσης, σε τακτά χρονικά διαστήματα ζητούν ακρόαση από τον Εισαγγελέα - Επόπτη της φυλακής για νομικές συμβουλές ή προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Παρατηρούμε – Σχολιάζουμε – Συγκρίνουμε I

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **διορισμός, δόθηκε, κλήση, υπερασπίσω, υποβάλλω, συνήγορος, εξαντληθεί οικονομικά** και τι σκοπό εξυπηρετούν;
 - Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
 - Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

Δραστηριότητα Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Γράφω τη δική μου αίτηση στον Πλημμελειοδίκη με σκοπό τον διορισμό συνηγόρου υπεράσπισης.

A) Ζητάω συνήγορο δικής μου επιλογής και εξηγώ τους λόγους (π.χ. καλή οικονομική κατάσταση κ.ά.).

B) Ζητάω συνήγορο διορισμένο από το κράτος και εξηγώ τους λόγους (π.χ. κακή οικονομική κατάσταση κ.ά.).

Επιλέγω μία από τις δύο αιτήσεις.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών

Επώνυμο:.....**Anatoli**.....

Όνομα:.....**Vasil**.....

Όνομα Πατρός:.....**Sergei**.....

Πτέρυγα:.....**B'**.....

Πόλη:.....**20/11/202**.....

ΘΕΜΑ:.....**Αναστολή εκτέλεσης ποινής**.....

Κρατούμαι στο Κατάστημα Κράτησης από την 8/7/17, σύμφωνα με την απόφαση (υπ' αριθμόν 816/2018 του Τριμελούς Εφετείου Καταστημάτων Αθηνών) σε ποινή 12 ετών, για απάτη και υπεξαίρεση.

Έχω Βεβαίωση μεριδίων εργασίας¹ για 1050 μέρες.

Μέχρι σήμερα (20/11/20) δεν έχει οριστεί η ημερομηνία της έφεσής μου. Έτσι, κινδυνεύω να χάσω την ευκαιρία κρίσης της ποινής μου σε δεύτερο βαθμό λόγω ευεργετήματος (αρ.84 Π.Κ) ή νέων ελαφρυντικών στοιχείων.

Παρακαλώ να εισάγετε την αίτησή μου στο Πενταμελές Εφετείο Αναστολών Αθηνών.

Ο Αιτών

¹ Τα ευεργετικά ημερομίσθια ή μεροκάματα.

Παρατηρούμε – Σχολιάζουμε – Συγκρίνουμε II

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **απόφαση, απάτη, υπεξαίρεση, ελαφρυντικά στοιχεία, οριστεί, εισάγεται, κρίση** (της ποιότητος), **κινδυνεύω** και τι σκοπό εξυπηρετούν;
- Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
- Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ
Γραμματεία

Επώνυμο:.....**Παππάς**.....

Όνομα:.....**Κώστας**.....

Όνομα Πατρός:.....**Χρήστος**.....

Πτέρυγα:.....**Β'**.....

Πόλη:.....**20/11/202**.....

ΘΕΜΑ:.....**Αίτηση αποφυλάκισης**.....

Σύμφωνα με το από 5/11/2020 Πιστοποιητικό Κράτησης μου, έως και σήμερα συμπληρώνω οκτώ (8) έτη κράτησης εντός του Καταστήματος. Ενώ σύμφωνα με τη Βεβαίωση μεριδίων Εργασίας μου, την 5/12/2020 συμπληρώνω 1460 ευεργετικώς υπολογισθέντα ημερομίσθια, δηλαδή τέσσερα (4) έτη εργασίας.

Σας θυμίζω ότι κρατούμαι με την υπ' αριθ. 414/2016 συγχωνευτική απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών, με την οποία καταδικάστηκα σε συνολική ποινή κάθειρξης 28 ετών, εκ των οποίων πρέπει να εκτίσω ποινή 20 ετών.

Μετά τα παραπάνω, παρακαλώ όπως υποβάλετε προς το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών αίτηση αποφυλάκισής μου υπό όρο².

Ο Αιτών

² Η απόλυση υπό όρο είναι νομικός χαρακτηρισμός και αφορά απόφαση αποφυλάκισης του κρατούμενου, εφόσον έχει συμπληρωθεί μέρος της ποινής με την οποία καταδικάστηκε.

Ενότητα 6:

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ένα από τα βασικά δικαιώματα του έγκλειστου είναι η παροχή υπηρεσιών υγείας. Ο κρατούμενος απευθύνεται συχνά στο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό της φυλακής από το οποίο ζητάει εξετάσεις, ανανέωση φαρμακευτικής αγωγής ή ραντεβού με ειδικότητες που δεν διαθέτει η φυλακή σε νοσοκομείο αναφοράς. Επίσης, στις υπηρεσίες συμπεριλαμβάνεται και η ψυχολογική υποστήριξη.

Το Ιατρείο της φυλακής είναι η υπηρεσία που καλύπτει ή διαχειρίζεται όλες τις ιατροφαρμακευτικές ανάγκες των κρατουμένων.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση κειμένων.

Χρησιμοποιούμε αιτήσεις προς το ιατρείο της φυλακής για:

- εξέταση ασθενή.
- διακοπή φαρμακευτικής αγωγής.
- αλλαγή ή ανανέωση παροχής φαρμάκων.
- χορήγηση διαιτητικής διατροφής.
- χορήγηση ιατρικών εγγράφων (για δικαστική χρήση).

Συζητούμε τις εμπειρίες μας

Συζητάμε στην ομάδα εμπειρίες από τις επαφές με το ιατρείο και τις δυσκολίες που διαχειρίστηκαν.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ
Ιατρείο

Επώνυμο:.....Bici.....

Όνομα:.....Miri.....

Όνομα Πατρός:.....Cristo.....

Πτέρυγα:.....Γ'.....

Πόλη:.....20/11/202.....

ΘΕΜΑ:.....Διακοπή Φαρμακευτικής Αγωγής.....

Σας δηλώνω ρητά ότι από σήμερα 20/11/20 διακόπτω την ψυχιατρική φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνω γιατί επιθυμώ μετά από ιατρική εξέταση να κριθώ κατάλληλος για εργασία εντός του καταστήματος.

Ο Αιτών

Παρατηρούμε και Σχολιάζουμε

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι αντιληπτές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **δηλώνω, διακόπτω, λαμβά-**

νω, ιατρική εξέταση, κριθώ κατάλληλος και τι σκοπό εξυπηρετούν;

- Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
- Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

Δραστηριότητα Συμπλήρωση Κενών

Ακολουθούν αιτήματα προς το Ιατρείο. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις που βρίσκονται στο πλαίσιο. Στο τέλος της ενότητας δίνονται ορισμοί λέξεων.

δοσολογία, ακρόασης, ιατρικές γνωματεύσεις, τροφή, φαρμακευτική αγωγή, ομάδα διαίτης, ραντεβού, λοιμωξιολόγο, αποτοξίνωσης, ιατρικό φάκελο, ψυχίατρο, επειγόντως,

ΘΕΜΑ: Αίτηση για διαιτητική διατροφή

Παρακαλώ να με συμπεριλάβετε από σήμερα στην
..... για να λαμβάνω αντίστοιχη

ΘΕΜΑ: Αίτηση για χορήγηση ιατρικών εγγράφων

Παρακαλώ να μου κάνετε γνωστό αν έχουν κλειστεί τα αντίστοιχα ραντεβού με παθολόγο, και του Νοσοκομείου προκειμένου μετά από εξετάσεις να σταλούν οι τους στο ΚΕΠΑ

ΘΕΜΑ: Χορήγηση ιατρικών εγγράφων

Παρακαλώ όπως μου χορηγηθούν αντίγραφα ιατρικών γνωματεύσεων και φαρμάκων από τον μου. Τα παραπάνω θα τα χρησιμοποιήσω στο δικαστήριο.

ΘΕΜΑ: Εξέταση ασθενούς

Παρακαλώ να εξεταστώ από οδοντίατρο ή παθολόγο, γιατί πονάω πολύ και θέλω να μου χορηγηθεί

ΘΕΜΑ: Αλλαγή φαρμακευτικής αγωγής

Ζητώ από ψυχίατρο προκειμένου να αλλάξει η φαρμακευτική αγωγή που ακολουθώ.

Διάλογος – Συζήτηση

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 1

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): - Καλημέρα. Είμαι ο Bici Miri από τη Γ' Πτέρυγα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΑΤΡΕΙΟΥ (Γ.Ι.): - Καλημέρα. Πώς μπορώ να σε βοηθήσω;

Κ: Έχω ρίξει 3 φορές χαρτί¹ για τον γιατρό και δε με έχετε φωνάξει.

Γ.Ι.: Τι έπαθες;

Κ: Το πόδι μου έχει πρηστεί, πονάω πολύ και δεν μου δίνουν φάρμακα γιατί πρέπει να με δει ο γιατρός.

Γ.Ι.: Μπορείς να έρθεις τώρα;

Κ.: Ναι, έρχομαι.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 2

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ (Κ): - Είμαι η Γιάννα Χριστίδου από τη Β' Πτέρυγα. Έχω κάνει αίτηση για τον ιατρικό μου φάκελο και ακόμα δεν πήρα τίποτα.

Γ.Ι.: Δεν θα είναι ακόμα έτοιμο.

Κ.: Έχουν περάσει δέκα μέρες. Πότε θα πάρω τα χαρτιά;

Γ.Ι.: Θα κάνεις υπομονή καμιά βδομάδα ακόμα. Υπάρχει πολλή δουλειά.

Κ.: Τόσο πολύ; Καλά...

¹ Τα περισσότερα αιτήματα προς τις υπηρεσίες της φυλακής διατυπώνονται γραπτώς και ρίχνονται σε αντίστοιχα κουτιά που βρίσκονται σε κοινόχρηστο χώρο κάθε πτέρυγας.

Ενότητα 7:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η **εκπαίδευση** στη φυλακή έχει αποδειχθεί ότι είναι δικαίωμα, αλλά και διέξοδος για τους έγκλειστους. Οι κρατούμενοι έχουν δυνατότητα ύστερα από σχετική αίτησή τους να φοιτήσουν σε δομές που λειτουργούν στα Καταστήματα Κράτησης (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Σ.Δ.Ε., Λύκειο, Ι.Ε.Κ.), σε εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα ή να σπουδάσουν από απόσταση σε Λύκεια ή Πανεπιστημιακά Τμήματα.

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η εξοικείωση με τις γλωσσικές και επικοινωνιακές πρακτικές που σχετίζονται με θέματα των έγκλειστων ενηλίκων στο πλαίσιο της εκπαίδευσης στη φυλακή.

Ειδικότερα στόχος είναι η κατανόηση και αποτελεσματική χρήση των κειμένων που χρησιμοποιούνται σε αιτήσεις για την ένταξη των κρατουμένων σε εκπαιδευτικές μονάδες εντός ή εκτός φυλακής.

Χρησιμοποιούμε αιτήσεις προς υπηρεσίες και όργανα του αρμόδιου υπουργείου για:

- εγγραφή σε σχολείο τυπικής εκπαίδευσης.
- εγγραφή σε εκπαιδευτικές δομές μη τυπικής ή άτυπης εκπαίδευσης.
- συμμετοχή σε εξετάσεις (γλωσσομάθειας, πανελλαδικές κ.α.)
- επιλογή σε προγράμματα κατάρτισης.
- χορήγηση βεβαίωσης φοίτησης για δικαστική χρήση.

Συζητούμε τις εμπειρίες μας

Συζητάμε στην ομάδα την εμπειρία τους με το σχολείο και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Χωρίς χαρτόσημο
(Ατελώς)

ΑΙΤΗΣΗ – ΔΗΛΩΣΗ

Προς
Τον κ. Δ/ντή του 2^{ου} Σχολείου Δεύτερης
Ευκαιρίας Φυλακής.

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΙΣΗ:
.....

ΕΓΓΑΜΟΣ: ΝΑΙ

ΟΧΙ

ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ: ΝΑΙ

ΟΧΙ

ΠΑΙΔΙΑ:

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ: ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:

ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

ΑΙΤΙΑ ΠΟΙΝΗΣ:
.....

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΟΙΝΗΣ:

Σας παρακαλώ να με επιλέξετε ως μαθητή για το Σχολικό Έτος 2018-2019
Δηλώνω υπεύθυνα ότι,
α) έχω τελειώσει το Δημοτικό Σχολείο
β) αν επιλεγώ ως μαθητής, θα παραμείνω στο Κατάστημα Κράτησης μέχρι να τελειώσω το σχολείο ή μέχρι να εκτίσω την ποινή μου και δεν θα ζητήσω μεταγωγή σε Κατάστημα Κράτησης που δεν έχει σχολείο.

Ο
αιτών – δηλών

.....
(υπογραφή)

Απαραίτητες προϋποθέσεις:

1. Δικαίωμα εγγραφής έχουν όσοι έχουν Απολυτήριο Δημοτικού Σχολείου και όσοι πήγαν στο Γυμνάσιο σε οποιαδήποτε τάξη, αλλά για διάφορους λόγους, δεν πήραν απολυτήριο.
2. Μετά την επιλογή τους θα φέρουν οποσδήποτε στο σχολείο τον τίτλο σπουδών για να εγγραφούν.

Παρατηρούμε και Σχολιάζουμε I

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **επάγγελμα, έγγαμος, χωρισμένος, γραμματικές γνώσεις, αιτία ποινής, υπόλοιπο ποινής, τελειώσω το σχολείο, μεταγωγή** και τι σκοπό εξυπηρετούν;
 - Καταγραφή νέου λεξιλογίου
 - Φράσεις που παραμένουν ίδιες

Δραστηριότητα Κλειστού Τύπου – Πολλαπλής Επιλογής

- 1. Ο μαθητής – κρατούμενος (εγώ)**
 - A. Δεν έχω τελειώσει δημοτικό.
 - B. Μπορώ να ζητήσω μεταγωγή σε Κατάστημα Κράτησης που δεν έχει Σχολείο.
 - Γ. Θα παραμείνω στο Κατάστημα Κράτησης που βρίσκομαι μέχρι να εκτίσω την ποινή μου.
- 2. Ο μαθητής – κρατούμενος (εγώ)**
 - A. Έχω δικαίωμα εγγραφής στο σχολείο αν έχω τελειώσει Λύκειο.
 - B. Έχω δικαίωμα εγγραφής στο σχολείο αν έχω απολυτήριο Γυμνασίου.
 - Γ. Πρέπει να φέρω στο σχολείο τον τίτλο σπουδών για να εγγραφώ.

ΓΙΑ ΓΛΩΣΣΑ

ΠΡΟΣ

ΑΙΤΗΣΗ

Του
του
κρατούμενου στη Δικαστική
Φυλακή

Ζητώ να παρακολουθήσω απογευματινά μαθήματα Ελληνικής γλώσσας για να μπορέσω να γραφτώ μετά στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας της Φυλακής.

ΜΙΛΑΩ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΓΡΑΦΩ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΟΥΤΕ ΜΙΛΑΩ, ΟΥΤΕ ΓΡΑΦΩ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΧΩ ΔΙΠΛΩΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΔΕΝ ΕΧΩ ΔΙΠΛΩΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ο
αιτών

...../...../202

Παρατηρούμε και Σχολιάζουμε II

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **πρόγραμμα διδασκαλίας ελληνικών, παρακολουθήσω, γραφτώ, μιλάω, γράφω, δίπλωμα σχολείου** και τι σκοπό εξυπηρετούν;
 - Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
 - Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

Δραστηριότητα 1 Κλειστού Τύπου – Αντιστοίχιση

Αντιστοιχίζω τα αντίθετα:

1. Μιλώ ελληνικά.
2. Γράφω ελληνικά.
3. Μιλώ και γράφω ελληνικά.
4. Έχω δίπλωμα δημοτικού σχολείου.

- A. Δεν μιλάω ελληνικά.
- B. Δεν γράφω ελληνικά.
- Γ. Ούτε μιλάω ούτε γράφω ελληνικά.
- Δ. Δεν έχω δίπλωμα δημοτικού σχολείου.

- Σημείωση: Σε κάποιες περιπτώσεις όπως η παρακάτω (π.χ. εμπόλεμη κατάσταση χώρας καταγωγής) κάποιοι μαθητές δεν είναι σε θέση να καταθέσουν το απολυτήριο Δημοτικού.

Δραστηριότητα 2 Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Υποθέτω ότι η χώρα μου βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση και δεν μπορώ να πάρω το απολυτήριο του Δημοτικού. Για να ολοκληρώσω την εγγραφή μου στο σχολείο της φυλακής πρέπει να δώσω την παρακάτω Υπεύθυνη Δήλωση. Συμπληρώνω τα στοιχεία μου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι		ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 8 Ν. 1599/1986)	
<p>Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8, παρ. 4 Ν. 1599/1986)</p>			
ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ 2ΟΥ ΣΔΕ		
Ο – Η Όνομα:	Επώνυμο:		
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου διαβατηρίου:	Τηλ:		
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:	Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεμοιπίπου (Fax):	Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (E-mail):		
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:</p> <p>Έχω τελειώσει το δημοτικό σχολείο της πατρίδας μου, αλλά λόγω της εμπόλεμης κατάστασης που επικρατεί και της κράτησής μου είναι αδύνατο να προσκομίσω βεβαίωση αποφοίτησης. Αν μπορέσω μέχρι την αποφοίτησή μου θα την προσκομίσω.</p>			

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΛΥΚΕΙΟ¹

ΠΡΟΣ

.....

Του:.....

Παρακαλώ όπως κάνετε δεκτό το αίτημά μουκρατούμενου
στο Κ.Κ.**1) να μου εγκριθεί η δυνατότητα εγγραφής σε Γενικό Λύκειο του Νομού ως κατ' ιδίαν διδασκόμενος****2) να μου εγκριθεί η δυνατότητα εξέτασης εντός του Κ.Κ. στις αίθουσες του Σχολείου Β' Ευκαιρίας (ΣΔΕ) από την επιτροπή που θα οριστεί**Ο αιτών**Παρατηρώ και Σχολιάζω III**

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

¹ Λόγω απουσίας μονάδων μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης σε πολλά Καταστήματα Κράτησης έγκλειστοι ζητούν να εγκριθεί η φοίτησή τους με το καθεστώς των «κατ' ιδίαν διδασκόντων».

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.
- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **εγκριθεί, εγγραφής, κατ' ιδίαν, επιτροπή, οριστεί** και τι σκοπό εξυπηρετούν;
- Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
- Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΠΡΟΣ

Δ/ση Β/θμιας εκπαίδευσης

Του:.....

Παρακαλώ πολύ όπως μεριμνήσετε με τις ενέργειές σας ώστε να λάβω μέρος στις εξετάσεις εντός του Καταστήματος Κράτησης στις αίθουσες του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας.Κρατούμενου
στο Κ.Κ.Ο αιτών**Παρατηρώ και Σχολιάζω IV**

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο του εντύπου κάνοντας επεξεργασία λέξεων και νοημάτων.

Στόχος: Η σωστή συμπλήρωση στοιχείων της αίτησης και η κατανόηση φράσεων ώστε οι πληροφορίες να είναι κατανοητές.

- Ποιες είναι οι λέξεις που δυσκολεύουν τους μαθητές; Εξηγούμε προφορικά τη σημασία τους.

- Τι σημαίνουν στο κείμενο οι λέξεις: **μεριμνήσετε, ενέργειές (σας), λάβω μέρος, Ευκαιρίας** και τι σκοπό εξυπηρετούν;
- Καταγραφή νέου λεξιλογίου.
- Φράσεις που παραμένουν ίδιες.

Διάλογος - Συζήτηση

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 1

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (Κ): Καλημέρα ,κύριε Διευθυντή.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: Καλημέρα. Πώς μπορώ να σε βοηθήσω;

Κ.: Θέλω να έρθω στο σχολείο.

Δ.Σ.: Έχεις ξαναπάει σχολείο;

Κ.: Ναι, έχω απολυτήριο δημοτικού από τη χώρα μου και τελείωσα γυμνάσιο στην Ελλάδα.

Δ.Σ.: Δεν μπορείς να γραφτείς εδώ, γιατί το σχολείο είναι ΣΔΕ, δηλαδή γυμνάσιο.

Κ.: Και τι πρέπει να κάνω; Εγώ θέλω να συνεχίσω τις σπουδές και να περνάω την ώρα μου.

Δ.Σ.: Να σου δώσω να συμπληρώσεις μια αίτηση για το Λύκειο;

Κ.: Ναι. Έχετε Λύκειο;

Δ.Σ.: Όχι, θα γραφτείς σε λύκειο της πόλης και θα διαβάζεις στο κελί σου.

Κ.: Δύσκολο το βλέπω να τα καταφέρω μόνος μου.

Δ.Σ.: Ξεκίνα να διαβάζεις μόνος σου. Θα σε βοηθήσουμε και εμείς όσο μπορούμε.

Κ.: Πότε θα ξέρουμε αν με πάρουν;

Δ.Σ.: Δεν εξαρτάται από μένα.

Κ.: Εγώ θα περιμένω.

Δ.Σ.: Έλα αύριο να στείλουμε την αίτηση για το απολυτήριο και βλέπουμε.

Κ.: Ευχαριστώ πολύ.

Δ.Σ.: Παρακαλώ.

Δραστηριότητα Ομάδες Εργασίας - Παιχνίδι Ρόλων

Χωριζόμαστε σε ομάδες των 2 ατόμων και δημιουργούμε τον δικό μας διάλογο μοιράζοντας ρόλους μεταξύ μας (Διευθυντής - Μαθητής). Υποθέστε ότι βρίσκεστε στη βιβλιοθήκη του σχολείου σας και συζητάτε για τα βιβλία που θα χρειαστείτε (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο).

ΔΙΑΛΟΓΟΣ 2

ΜΑΘΗΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: Τι γίνεται φίλε;

ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: Τι να γίνει; Τα ίδια...

Μ.Γ.: Θα έρθεις φέτος στο σχολείο;

Ε.ΕΛ.: Πώς να έρθω; Πρέπει να δώσω εξετάσεις για να πάρω απολυτήριο Δημοτικού!

Μ.Γ.: Θα γίνουν εξετάσεις;

Ε.ΕΛ.: Γιατί να μη γίνουν; Η δασκάλα μου είπε ότι θα έρθει επιτροπή να μας εξετάσει.

Μ.Γ.: Τι λες, θα τα καταφέρεις;

Ε.ΕΛ.: Μπορείς να με βοηθήσεις; Να έρθω το απόγευμα στο θάλαμό σας;

Μ.Γ.: Όσα ξέρω θα σου πω. Μάθε όμως τι ρωτάνε στις εξετάσεις.

Ε.ΕΛ.: Εγώ θέλω να πετύχω για να πάω στο Γυμνάσιο.

Μ.Γ.: Εντάξει. Τα λέμε το απόγευμα.

Δραστηριότητα Ομάδες Εργασίας - Παιχνίδι Ρόλων

Χωριζόμαστε σε ομάδες των 2 ατόμων και δημιουργούμε τον δικό μας διάλογο μοιράζοντας ρόλους μεταξύ μας (Δάσκαλος/α - Μαθητής).

Συζητάμε στην ομάδα

- Νέα γλωσσικά στοιχεία.
- Λέξεις και φράσεις που μένουν ίδιες.
- Επικοινωνιακά στοιχεία ενός διαλόγου.

Λέξεις - Έννοιες που χρειάζεται να ερμηνευθούν/συζητηθούν

Επάγγελμα.....
Έγγαμος.....
Χωρισμένος.....
Παιδιά.....
Γραμματικές γνώσεις.....
Αιτία ποινής.....
Υπόλοιπο ποινής.....
Επιλέγω ως μαθητή.....
Υπόδικος.....
Κατάδικος.....
Λόγος που κρατούμαι.....
Εξωτερικό.....

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Abrams, LS, & Hyun, A. (2009). Χαρτογράφηση μιας διαδικασίας διαπραγμάτευσης της ταυτότητας. Μεταξύ φυλακισμένων ανδρών ανηλίκων παραβατών. *Youth & Society*, 41 (1), 26 - 15. doi: 10.1177/0044118X08327522 [Crossref], [Web of Science®], [Μελετητής Google]

Azai, B. (2014). Πρότυπο καλής ζωής αποκατάστασης, η Θετική Ερευνητική Ομάδα Εγκληματολογίας, Εμήμα Εγκληματολογίας. Ramat Gan: Πανεπιστήμιο Bar-Ilan. [Μελετητής Google]

Barnao, M., Ward, T., & Robertson, P. (2015). Το μοντέλο της καλής ζωής: Ένα νέο παράδειγμα για την εγκληματολογική ψυχική υγεία. *Ψυχιατρική, ολογυχολογία και Νομική*, 23, 1 - 14. [Web of Science®], [Μελετητής Google]

Bosworth, M., Campbell, D., Demby, B., Ferranti, SM, & Santos, M. (2005). Κατά τη διάρκεια της έρευνας στη φυλακή: Απόψεις από μέσα. *Ποιοτική έρευνα*, 11 (2), 249 - 264. doi: 10.1177/1077800404273410 [Crossref], [Web of Science®], [Μελετητής Google]

Βραζιλία, Α. (2006). Διορθωτική εκπαίδευση: Μια θεωρητική ανάλυση για αλλαγή (Διατριβή που υποβλήθηκε στο Τμήμα Εκπαίδευσης για μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για το πτυχίο Master of Arts). Πανεπιστήμιο Mount Saint Vincent. [Μελετητής Google]

Breetzke, GD (2010). Μοντελοποίηση ποσοστών βίαιου εγκλήματος: Δοκιμή κοινωνικής αποδιοργάνωσης στην πόλη Tshwane, Νότια Αφρική. *Εφημερίδα της Ποινικής Δικαιοσύνης*, 38, 446 - 452. doi: 10.1016/j.jcrimjus.2010.04.013 [Crossref], [Web of Science®], [Μελετητής Google]

Brown, C. (2011). Vocational psychology and ex-offenders' reintegration: A call for action. *Journal of Career Assessment*, 19(3), 333-342. doi:10.1177/1069072710395539 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Burt, R. M. (2014). More Than a second chance: An alternative employment approach to reduce recidivism among criminal Ex-offenders. *Tennessee Journal of Law & Policy*, 6(1), 9. Article 3. [Google Scholar]

Cantrell, D. (2013). Correctional education as democratic citizenship education. *Journal of Correctional Education*, 64(1), 2-12. [Google Scholar]

Chigunwe, G. (2016). Breaking the Zimbabwe prison bars: ODL the bolt cutter. *International Open and Distance Learning Journal*, 1(2), 12-23. [Google Scholar]

Cole, H., & Cohen, R. (2013). Breaking down barriers: A case study of Juvenile justice personnel perspectives on school reentry. *Journal of Correctional Education*, 64(1), 13-35. [Google Scholar]

Coley, R. J., & Barton, P. E. (2006). Locked up and locked out: An educational perspective on the U.S prison population (Policy Information Report, NJ08541-0001). Princeton: Policy Information Center. [Google Scholar]

Costelloe, A., & Warner, K. (2014). Prison education across Europe: Policy, practice, politics. *London Review of Education*, 12(2), 175-183. doi:10.18546/LRE.12.2.03 [Crossref], [Google Scholar]

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd ed.). Los Angeles: Sage. [Google Scholar]

Danboeanu, C., & Ramakers, A. A. T. (2018). Prisoners' perceptions about post-release employment in Romania: Studying the role of human capital and labelling factors in explaining optimism and pessimism. *International Journal of Offender Therapy and*

Comparative Criminology, 63, 1-25. [Web of Science®], [Google Scholar]

Duwe, G., & Clark, V. (2014). The effects of prison based educational programming on recidivism and employment. *The Prison Journal*, 94(2), 454-478. doi: 10.1177/0032885514548009 [Crossref], [Google Scholar]

Erickson, L. (2018). Reducing recidivism through correctional education: The roles of neoclassical and behavioral economics. *Policy Perspectives*, 25, 22-31. doi:10.4079/pp.v25i0.18353 [Crossref], [Google Scholar]

Fabelo, T. (2002). The impact of prison education on community reintegration of inmates: The Texas case. *JCE*, 53(3), 106-110. [Google Scholar]

Fetters, M. D., Curry, L. A., & Creswell, J. W. (2013). Achieving integration in mixed methods designs-principles and practices, integrating mixed methods in health services and deliver systems research. *Health Services Research*, 48, 2134-2155. doi:10.1111/1475-6773.12117 [Crossref], [PubMed], [Web of Science®], [Google Scholar]

Gehring, T. (2000). Recidivism as a measure of correctional education program success. *JCE*, 52, 197-205. [Google Scholar]

Graffam, J., Shinkfield, A. J., & Lavelle, B. (2014). Corrections education and employment assistance 'down under': Current and emerging practices and paradigms. *London Review of Education*, 12(2), 221-234. doi:10.18546/LRE.12.2.07 [Crossref], [Google Scholar]

Guetterman, T. C. (2017). Designing a rigorous mixed methods research study. *Journal of Quality Research*, 18(1), 1-16. doi:10.22284/qr.2017.18.1.1 [Crossref], [Google Scholar]

Hall, L. L. (2015). Correctional education and recidivism: Toward a tool for reduction. *The Journal of Correctional Education*, 66(2), 4-29. [Google Scholar]

Hall, R. S., & Killackey, J. (2008). Correctional education from the perspective of the prisoner student. *The Journal of Correctional Education*, 59(4), 301-320. [Google Scholar]

Hawley, J., Murphy, I., & Souto-Otero, M. (2013). Prison education and training in Europe, current state-of-play and challenges, Antonio Casella. GHK Consulting. [Google Scholar]

Herbig, F. J. W., & Hesselink, A. M. (2013). Seeing the person, not just the number: Needs-based rehabilitation of offenders in South Africa. *SA Crime Quarterly*, 4(9), 29-37. [Google Scholar]

Hunte, R. S. (2010). Learning to change: Does Life skills training lead to reduced incidents reports among inmates in a medium/minimum correctional facility? Presented in Partial Fulfilment of the Requirements for the Degree Doctor of Philosophy. Minneapolis: Capella University. [Google Scholar]

Johnson, K. F. (2013). Preparing ex-offenders for work: Applying the self-determination theory to social cognitive career counseling. *Journal of Employment Counselling*, 50, 83-93. doi:10.1002/j.2161-1920.2013.00027.x [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Jones, Y., Powell, C., & Gary, N. (2014). Hiring ex-offenders: Atheoretical model. *Human Resource Review*, 25, 298-312. [Web of Science®], [Google Scholar]

Keena, L., & Simmons, C. (2014). Rethink, reform, reenter: An entrepreneurial approach to prison programming. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 59(8), 837-854. doi:10.1177/0306624X14523077 [Crossref], [PubMed], [Web of Science®], [Google Scholar]

Kelly, P. J., Ramaswamy, M., & Hsieng-Feng, D. (2014). Wellness and illness self-

management skills in community corrections. *Issues in Mental Health Nursing*, 36(2), 89–95. doi:10.3109/01612840.2014.956241 [Taylor & Francis Online], [Web of Science®], [Google Scholar]

Kett, M. (2001). Literacy work in wheatfield prison. *Journal of Correctional Education*, 52(2), 63–67. [Google Scholar]

Kim, R., & Clark, D. (2013). The effect of prison-based college education programs on recidivism's propensity score matching approach. *Journal of Criminal Justice*, 41, 196–204. doi:10.1016/j.jcrimjus.2013.03.001 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Kumar, R. (2012). *Research methodology, A step-by-step guide for beginners* (3rd ed.). Los Angeles: Sage. [Google Scholar]

Lahm, K. F. (2009). Educational participation and inmate misconduct. *Journal of Offender Rehabilitation*, 48, 37–52. doi:10.1080/10509670802572235 [Taylor & Francis Online], [Google Scholar]

Lewis, J. (2006). Correctional education: Why it is only "promising". *The Journal of Correctional Education*, 57(4), 286–296. [Google Scholar]

Lockwood, S., Nally, J., Taipai, H., & Knutson, K. (2012). A comprehensive study of post-release employment among released offenders. *Corrections Compendium*, 37(1), 1–7. [Google Scholar]

Lockwood, S. K., Nally, J. M., & Ho, T. J. (2016). Race, education, employment, and recidivism among offenders in the United States: An exploration of complex issues in the indianapolis metropolitan area. *International Journal of Criminal Justice*, 11(1), 57. [Web of Science®], [Google Scholar]

Messemer, J. E., & Valentine, T. (2004). The learning gains of male inmates participating in a basic skills program. *Adult Basic Education*, 14(2), 67–89. [Google Scholar]

Miller, M. (2014). Identifying collateral effects of offender reentry programming through evaluative fieldwork. *The Journal of the Southern Criminal Justice Association*, 39(1), 41–58. doi:10.1007/s12103-013-9206-6 [Crossref], [Google Scholar]

Munyowki, N. N. (2018). Role of vocational training programmes in reducing recidivism amongst corrective training centre. A Research Project Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements for the Award of Masters in Psychology, (Forensic Psychology). Department of Psychology, Faculty of Arts. Nairobi: University of Nairobi. [Google Scholar]

Ngabonziza, O., & Singh, S. (2012). Offender reintegration programme and its role in reducing recidivism: Exploring perceptions of the effectiveness of tough enough programme. *Acta Criminologica: Southern African Journal of Criminology*. CRIMSA2011 Conference Special Edition No 2. doi:10.1094/PDIS-11-11-0999-PDN. [Crossref], [Google Scholar]

O'Reilly, M. F. (2014). Opening doors or closing them? The impact of incarceration on the education and employability of Ex-offenders in Ireland. *The Howard Journal of Criminal Justice*, 53(5), 468–486. doi:10.1111/hojo.12086 [Crossref], [Google Scholar]

Omar, J. (2011). A prisoner's right? The legal case of rehabilitation. *SA Crime Quarterly*, 37, 19–26. [Google Scholar]

Onwuegbuzie, A. J., & Dickson, W. B. (2008). Mixed methods analysis and information visualization: Graphical display for effective communication of research results. *The Qualitative Report*, 13(2), 2014–2025. [Google Scholar]

Onwuegbuzie, A. J., & Leech, N. L. (2006). Linking research questions to mixed

methods data analysis procedures. *Qualitative Report*, 11(3), 474–498. [Google Scholar]

Palmer, S. M. (2012). Postsecondary correctional education recognizing and overcoming barriers to success. *Adult Learning*, 23, 163–169. doi:10.1177/1045159512457918 [Crossref], [Google Scholar]

Patzelt, H., Williams, T. A., & Shepherd, D. A. (2014). Overcoming the walls that constrain us: The role of entrepreneurship education programs in prison. *Academy of Management Learning*, 13(4), 587–620. doi:10.5465/amle.2013.0094 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Pike, A., & Farley, H. (2018). Education and vocational training: Why the differences are important. *Advancing Corrections*, *Journal of the International Corrections and Prisons Association*, Edition 6, 81–93. [Google Scholar]

Piotrowski, C., & Lathorp, P. J. (2012). Prison-based educational programs: A content analysis of government documents. *Education*, 32(3), 683–688. United States Department of Education. [Google Scholar]

Pluye, P., & Hong, Q. N. (2014). Combining the power of stories and the power of numbers: Mixed methods research and mixed studies reviews. *Annual Review of Public Health*, 35, 29–45. doi:10.1146/annurev-publhealth-032013-182440 [Crossref], [PubMed], [Web of Science®], [Google Scholar]

Quan-Baffour, K. P., & Zawada, B. E. (2012). Education programmes for Inmates: Reward for offences or hope for a better life? *Journal of Sociology and Social Anthropology*, 3(2), 73–81. doi:10.1080/09766634.2012.11885567 [Taylor & Francis Online], [Google Scholar]

Republic of South Africa. (1996). *The constitution of the Republic of South Africa* (Act No.108 of 1996). Pretoria: Government Printers. [Google Scholar]

Republic of South Africa. (2005). *The white paper on corrections in South Africa*. Pretoria: Department of Correctional Services. [Google Scholar]

Rivera, R. E. (2016). Identifying the practices that reduce criminality through community-based post-release correctional education (A dissertation in practice, submitted to the faculty of the Graduate School of Creighton of Doctor of Education in Interdisciplinary leadership). Omaha, NE. [Google Scholar]

Rocque, M., Bierie, D. M., & MacKenzie, D. L. (2012). Social bonds and change during incarceration: Testing a missing link in the reentry research. *International Journal of Offender Therapy and Research*, 55(5), 816–838. doi:10.1177/0306624X10370457 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Rucklidge, J. J., Mclean, A. P., & Bateup, P. (2013). Criminal Offending and learning disabilities in New Zealand youth: Does reading comprehension predict recidivism? *Crime & Delinquency*, 59(8), 1263–1286. doi:10.1177/001128709336945 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Steurer, S. J., Linton, J., Nally, J., & Lockwood, S. (2010). The top-nine reasons to increase correctional education programs. *Corrections Today*, 72, 40–43. [Google Scholar]

Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2003). *Handbook of mixed methods in social & behavioural research*. California: Sage. [Google Scholar]

Thomas, R. G. (2012). Expanding the purpose of a prison education classroom. *Journal of Research and Practice for Adult Literacy, Secondary, and Basic Education*, 1(3), 173–178. [Google Scholar]

Tietjen, G. E., Garneau, C. R. H., Horowitz, V. K., & Noel, H. (2018). Showing up: The

gendered effects of social engagement on educational participation in U.S. correctional facilities. *The Prison Journal*, 98(3), 359–381. doi:10.1177/0032885518764921 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Ubah, C. B., & Robinson, R. L. (2003). A Grounded look at the debate over prison-based education: Optimistic theory versus pessimistic worldview. *The Prison Journal*, 83(2), 115–129. doi:10.1177/0032885503083002001 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

United Nations. (1948). Universal declaration of human rights, Article 26. Paris: Author. [Google Scholar]

United Nations. (1955). Standard minimum rules for treatment of offenders. Geneva: Congress on the Prevention of Crime and treatment of Offenders. [Google Scholar]

United Nations. (2015). The Mandela rules, standard minimum rules for treatment of offenders. Vienna: Commission on Crime Prevention and Criminal Justice. [Google Scholar]

US Department of Education. (2007). Partnerships between community colleges and prisons, providing workforce education and training to reduce recidivism. Washington, DC: Office of Vocational and Adult Education. [Google Scholar]

Vacca, J. S. (2004). Educated prisoners are less likely to return to prison. *The Journal of Correctional Education*, 55(4), 297–305. [Google Scholar]

Van Waters, M. (1995). Incentive and penalty in education. *Journal of Correctional Education*, 46(2), 79–83. [Google Scholar]

Van Wyk, S. A. (2014). From incarceration to successful reintegration: An ethnographic study of the impact of a halfway house on recidivism amongst female ex-offenders (A Thesis Presented in fulfilment of the requirements for the degree of Master's degree in the Faculty of Arts and Social Sciences, Department of Psychology). Cape Town: University of Stellenbosch. [Google Scholar]

Vandala, N. G. (2018). The transformative effect of education programmes as perceived by ex-offenders, Submitted in partial fulfilment in accordance with the requirements for the degree of PHILOSOPHIAE DOCTOR. Department of Humanities Education, Faculty of Education, Pretoria: University of Pretoria. [Google Scholar]

Varghese, F. P., & Cunnings, D. L. (2013). Why apply vocational psychology to criminal justice populations? *Counseling Psychologist*, 41(7), 961–989. doi:10.1177/0011000012459363 [Crossref], [Web of Science®], [Google Scholar]

Ward, T., & Gannon, T. A. (2008). Goods and risks: Misconceptions about the good lives model. *The Correctional Psychologists*, 40(1), 1–16. [Google Scholar]

Warner, K. (2018). Every possible learning opportunity: The capacity of education in prison to challenge dehumanisation and liberate 'the whole person'. *Advancing Corrections, Journal of the International Corrections and Prisons Association*, Edition #6, 32–45. [Google Scholar]

Willis, G. M., Prescott, D. S., & Yates, P. M. (2013). The Good Lives Model (GLM) in theory and practice. *Sexual Abuse in Australia and New Zealand*, 5(1), 3–9. [Google Scholar]

Winterfield, L., Coggeshall, M., Burke-Storer, M., Correa, V., & Tidd, S. (2009).

Οι επιπτώσεις της μεταδευτεροβάθμιας διορθωτικής εκπαίδευσης, τελική έκθεση. Ουάσιγκτον, DC20037 : Urban Institute Justice Policy Center. [Crossref], [Μελετητής Google]

Ο συσχετισμός της εκπαίδευσης με την καθημερινότητα, τις ανάγκες και τις εμπειρίες του εκπαιδευόμενου εντάσσεται στις κύριες προϋποθέσεις της αποτελεσματικής μάθησης.

Με αυτό το σκεπτικό η ομάδα των συγγραφέων του βιβλίου εργάστηκε για χρόνια στην πράξη μελετώντας τη χρήση του υλικού, που σχετίζεται με την καθημερινότητα των έγκλειστων και τις επικοινωνιακές ανάγκες τους. Συντάχθηκαν αιτήσεις, επιλέχθηκαν διάλογοι, ακούστηκαν οι επιθυμίες των έγκλειστων εκπαιδευόμενων.

Η διαπίστωση ότι απουσιάζει από την ελληνική βιβλιογραφία ένα εκπαιδευτικό εργαλείο υποστήριξης της διδασκαλίας της ελληνικής που να χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη τον γραπτό και προφορικό λόγο επικοινωνίας των κρατούμενων με τους υπαλλήλους των υπηρεσιών με τις οποίες συναλλάσσονται, οδήγησε στην έκδοση του «ΖΗΤΩ».

Το βιβλίο αυτό θα βοηθήσει στην απρόσκοπτη επικοινωνία των έγκλειστων στο περιβάλλον έκτισης της ποινής τους και στην ανάπτυξη λειτουργικών και πρακτικών δεξιοτήτων, με την παράλληλη εκμάθηση της ελληνικής.